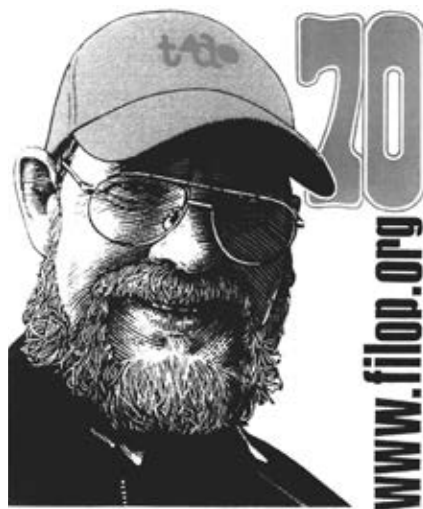

Antano Rimanto Šakalio

PUBLICISTINIAI STRAIPSNIAI
EKSLIBRISAI
SUVENYRINIŲ VOKŲ KATALOGAS

Vilnius 2008

UDK 76(474.5)

Ša 38

REDAKTORIUS Algimantas Zolubas

DAILININKĖ Asta Balčiūnaitė

DĖKOJU PARĖMUSIEMS ŠIO KATALOGO LEIDYBĄ:

Tado Vėbros Dailės dirbtuvės

Narcizui Kreivėnui (JAV)

Jonui Variakojui (JAV)

Gediminui Ruzgiui (Lietuva)

Turinys

Lietuvos deimantiukai dailininko Antano Rimanto Šakalio kūryboje, Prof. Ona Voverienė	4	
PUBLICISTINIAI STRAIPSNIAI, EKSLIBRISAI		
Kūrybinis darbuotojas ir pensija [2001 BIRŽELIS]	6	[EX LIBRIS, PL. 7]
Politizuojama Frankfurto knygų mugė „be politikavimo“? [2002 GEGUŽĖ]	8	
Komunistinė atgaila [2002 GRUODIS]	9	
Pamėtės saldinių iš sraigtasparnio – bus „jėga“ [2002 GRUODIS]	10	[EX LIBRIS, PL. 11]
Kosmopolitų iš Lietuvos antplūdis Frankfurto knygų mugėje [2003 SAUSIS]	12	
Ketvirtąjį atgimimą pasitinkant [2003 LIEPA]	13	
Viščiukus skaičiuojame rudenį [2003 RUGSĖJIS]	16	[EX LIBRIS, PL. 17]
Ar daug JAV žiniasklaidoje demokratijos? [2003 GRUODIS]	18	[EX LIBRIS, PL. 19]
Apkalta prezidentui, o kas toliau? [2004 SAUSIS]	20	[EX LIBRIS, PL. 21]
Už ketvirtą atgimimą [2004 BIRŽELIS]	22	[EX LIBRIS, PL. 25]
Vis tas lenkų klausimas! [2007 BALANDIS]	26	[EX LIBRIS, PL. 27]
Kur tautiškumo ir valstybės tapatybės krizė [2007 GEGUŽĖ]	28	
Ar reikalingi mums tokie muziejai? [2007 BIRŽELIS]	30	[EX LIBRIS, PL. 31]
Kas ta sanglauda? [2007 LIEPA]	32	[EX LIBRIS, PL. 35]
Guggenheimo muziejus ar Rytų žydų kultūros centras? [2008 BALANDIS]	36	
Metas susiprasti – nepadėjus nėr ko kasti [2008 BALANDIS]	38	
Kokios man partijos reikia [2006 LIEPA]	39	[EX LIBRIS, PL. 41]
Lietuvos Seime – „penktoji kolona“ [2007 SPALIS]	42	[EX LIBRIS, PL. 43]
KARTOTINIAI VOKAI 44		
VOKAI [V]	45	
UŽSAKYTINIAI VOKAI [UV]	90	
RODYKLĖ	95	

Lietuvos deimančiukai dailininko Antano Rimanto Šakalio kūryboje

Vasario 14 dieną Sąjūdžio būstinės konferencijų salėje buvo surengta dailininko Antano Rimanto Šakalio kūrybos paroda. Susirinkusieji jos aplankyti vos tilpo į salę. Dailininkas savo įžanginėje kalboje prisipažino, kad jis pats nežino turintis tiek draugų ir savo talento gerbėjų.

Dailininkas A. R. Šakalys – plataus diapazono menininkas. Jo kūryba apima grafikos, knygų iliustracijos, ekslibriso, dizaino, estampo bei suvenyrinės filatelijos žanrus. Ypač jį išgarsino jo grafikos darbai, estampai bei mažoji grafika – suvenyriniai vokai. A. R. Šakalys, ko gero, yra vienintelis Lietuvos dailininkas, iš kurių darbų sklinda begalinis pasididžiavimas savo tauta, jos žmonėmis, kūrusiais savo valstybę, pasaulio mokslo šedevrus, unikalią architektūrą, pasaulinio lygio techniką. Iš visų jų trykšta dailininko susižavėjimas savo mažos valstybės žmonių kūrybingumo didybe (Voverienė O. Dailininkas, skelbiantis pasauliui tikrąją, didingą ir orią tautos istoriją // Lietuvos aidas. 2004 02 10, p. 11).

2009 metais minėsime svarbią mūsų tautos istorijai datą – Lietuvos vardo pasirodymo pasaulio istorijos šaltiniuose tūkstantmetį. Tūkstantmečio minėjimo planuose daugybė projektų, tarp jų – Tėviškės pažinimo draugijos (vadovas K. Račkauskas) „Lietuvos deimančiukų“ projektas, pagal kurį bus įamžintos mūsų tautos kultūros paveldo vertybės. Tokia pati vertybė yra tų kultūros vertybių kūrėjai, Lietuvos deimančiukai. Matyt, niekas daugiau šioje srityje nėra nuveikęs, kiek dailininkas A. R. Šakalys. Tad, jeigu tas projektas būtų įtrauktas į tūkstantmečio minėjimo planus, jis taptų pačiu svarbiausiu savo istoriškumu, tautiškumu, meniniu autentiškumu.

A. R. Šakalio kūryboje, kurią būtų galima pavadinti „Lietuvos deimančiukai – 1000-mečiui“, net kelios serijos žymiausių Lietuvos žmonių atvaizdų.

Tai nuostabaus grožio estampų serija „Lietuvos kunigaikščiai“, į kurią įeina Lietuvos karaliaus Mindaugo, kunigaikščių Vytauto Didžiojo, Kęstučio, Gedimino portretai. Mons. Alfonsas Svarinskas savo pinigais šią seriją tiražavo šimtais egzempliorių ir padovanojo Lietuvos mokykloms, kad mūsų jaunosios lietuvių kartos „iš praeities semtųsi stiprybės“.

Į estampų seriją „Lietuvos mokslininkai“ įeina senojo Vilniaus ir Karaliaučiaus universitetų mokslininkai – Petras Roizijus, Abraomas Kulvietis, Stanislovas Rapolionis, Kazimieras Simonavičius, Mikalojus Daukša, Martynas Mažvydas, Joachimas Levelelis, Simonas Daukantas, Jurgis Pabrėža, Dionizas Poška ir kiti. Jiems skirtos storiausios knygos, amžininkų prisiminimai, traktatai, tačiau jų atvaizdai menine forma išlikę tik A. R. Šakalio kūryboje.

Kiekvieno lietuvių širdį paglosto Lietuvos aviacijos kūrėjai ir garsieji lakūnai: Kazimieras Simonavičius, Aleksandras Griškevičius, Juozas Lukoševičius, Bronius Oškinis,

Balys Karvelis, Steponas Darius ir Stasys Girėnas, jų skrydis per Atlantą, Jurgis Dobkevičius, Antanas Gustaitis ir kiti. Jie yra mūsų tautos pasididžiavimas ir pavyzdys.

Į suvenyrinių vokų seriją „Lietuvos prezidentai“ dailininkas įtraukė ir „žuvusiųjų prezidentą“ – Lietuvos laisvės kovotojų generolą Joną Žemaitį – Vytautą, valdžiusį Lietuvą okupacijos metais iš miškų glūdumos beveik 10 metų, ir Aukščiausiosios Tarybos pirmininką, dainuojančios Sąjūdžio revoliucijos vyriausiąjį dirigentą Vytautą Landsbergį. Taip dailininkas pareiškė pasauliui savo pilietinę poziciją, teisingumo atkūrimą įėjus ne valstybėje, tai nors jau mene, žmonių dvasioje, o mums, lietuviams, priminė mūsų gėdingiausią moralinį puvinį, kai melą ir išdavystę iškėlėme aukščiau žmogiškųjų ir tautinių vertybių, tikrąsias savo tautos vertybes paniekinome, o svetimąsias, kaip paskutiniai niekšai ir pasaulio padugnės, gerbiame.

Į Lietuvos deimaniukų – mūsų amžininkų – seriją pateko garbingiausi mūsų amžiaus žmonės: Lietuvos diplomatai Stasys Lozoraitis (jaunesnysis), Voldemaras Čarnecis, Vytautas Dambrava, generolas Jonas Kronkaitis, dvasiškai arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, mons. Alfonsas Svarinskas, sesuo Nijolė Sadūnaitė, mokslininkai Zigmas Zinkevičius, Lozoričio premijos laureatai Nijolė Baužytė, politologas antikomunistas Vilius Bražėnas ir kiti. Tai iš tikrųjų labiausiai tautai nusipelnę žmonės, pagal jų gyvenimus ir jų veiklą galima rašyti objektyvią tautos istoriją be svetimųjų įtakų ir interpretacijų.

Susitikime kalbėję menininko gerbėjai pažymėjo, kad A. R. Šakalys ne tik dailininkas, bet ir pats operatyviausias istorikas ir žurnalistas, nepamiršantis valstybės laikraštyje „Lietuvos aidas“ sureaguoti savo grafikos darbais į žymiausius mūsų tautos ir valstybės įvykius. Vienas iš kalbėjusiųjų dailininką pavadino tiksliausiu Lietuvos istorijos laikrodžiu, jau daug metų tiksinčiu apie svarbiausias mūsų tautos istorines datas. Žymus publicistas antikomunistas Vilius Bražėnas savo kalboje pabrėžė, kad su A. R. Šakalio kūryba jis susipažino dar gyvendamas Amerikoje ir kad ten dailininko kūryba yra labai vertinama bei džiaugiamasi jos patriotiškumu ir objektyvumu.

Antano Rimanto Šakalio paroda – tai dar vienas puslapis jo kūrybinėje biografijoje, gražus, produktyvus, pasigėrėtinas dailininko meile savo tautai, jos istorijai, jos talentingiausiems žmonėms. Linkime dailininkui ir toliau eiti tuo pačiu, svarbiausiu Lietuvai keliu, jos anglies kasyklose ieškant tokių pat unikalių luitelių, kuriuos sunkiu darbu nuvalius, nubrūžinus, nušlifavus, visomis vaivorykštės spalvomis suspindės tikrieji Lietuvos deimaniukai. Sėkmės kūryboje!

Prof. Ona Voverienė

Manyčiau, kad tai yra aktualu. Daugelis iš mūsų dirbo ar ieškojo tokio darbo, kuris netrukdytų, kad dar liktų laiko kūrybai, parodoms. Dažniausiai tai pripuolami ar „pusės etato“ darbai. Juk ne visi dailininkai „turi polinkį“ profesoriauti Dailės akademijoje. Sodros pensijų skyrius pradeda aiškinti, kad tai jau pertrauktas darbo stažas, buvo maža alga ir t.t. Jiems aiškini, kad tavo pertrauktas stažas bus tada, kai numirsi, o „oficialiose“ įstaigose dirbai tik todėl, kad laiku susimokėtum už butą ir būtų ramiau šeimoje. Rodai Dailininkų sąjungos išduotą pažymą apie Dailės salono pajamas, o Sodra į tai stengiasi nekreipti dėmesio, be to, su tokiais piliečiais jie susiduria retai, todėl sutrinka.

Paradoksalu, bet yra dailininkų, kurie, baigę dailės studijas, niekur nedirbo (nekalbant apie kūrybą), bet jie yra patys aktyviausi parodose, jų kūriniai labiausiai perkami salonuose.

Kaip Sodra rengiasi skaičiuoti jų darbo stažą ir pajamas?

Šiuo atveju „sovietinė sistema“, ko gero, buvo racionaliausia. Atėjo laikas į pensiją – še tau 120 rub. ir netrukdyk, jei nori daugiau, atnešk pažymas, kad uždirbai daugiau, ir gausi didesnę pensiją.

Dabar šios problemos sudėtingesnės.

Dirbdamas kūrybinį darbą ir iš to pragyvendamas, sukuri darbo vietą: tu esi ir darbuotojas, ir darbdavys. Tau turėtų priklausyti valstybinė kompensacija už naują darbo vietą, o ne suteikiama teisė registruotis darbo biržoje. Čia pagal diplomą nieko nepasiūlys, kitokio darbo tu negali išmokti, be to, metų tau – 45-60.

Darbai, kad nesmardintum namuose, esi priverstas turėti dirbtuvę, už kurią moki valstybei apie 60-80 litų, susiremontavęs kokį rūšį ar palėpę, turi šaltą vandenį, o pasiūldai malkomis ar elektra. Skirtingai nei tarnautojams ar darbininkams, visas darbo priemonės tenka pirkti pačiam, užsisakyti darbo įrangą. Tam kas mėnesį išleidi apie 80-120 litų. Už medžiagas valstybė uždirba 15-20 proc.

Dauguma darbų parduodami dailės salonuose, kokioje galerijoje, juos reikia rėminti, įstiklinti. Čia vėl moki pinigų, o valstybė skaičiuoja procentus.

Jei reikia surengti parodą – pardavimą, galerijai reikia mokėti už plotą bei laiką 300-400 litų. Tenka išleisti plakatėlį, gal mažą katalogą, organizuoti darbų pristatymą (su šampanu). Taigi vėl tai gali kainuoti apie 200-300 litų. Įstengi tai padaryti smarkiai taupydamas, tik jubiliejų proga.

Kūrybinis darbas sukuria darbo vietas dailės salonui ar galerijai, nes tik aktyvių menininkų dėka juose gausu darbų ir pirkėjų. Tie, kurie profesoriauja ar dirba kitą valstybinį darbą „tradiciskai“, salonuose darbais neprekiauja. Taigi laisvas menininkas be savo darbo vietos sukuria ir kitų darbo vietų, kartais valstybei atiduoda daugiau, nei pats gauna pelno. Dailės salonas ima mokestį už kiekvieną kūrinį 33 proc. nuo pardavimo

sumos. Taigi, jei už kūrinių nori gauti 400 litų, pardavimo kaina turėtų būti 600 litų; 200 litų gauna salonas, t. y. valstybė, dailės fondas, sąjunga ir t.t.

Išvada būtų tokia: kūrybinis darbuotojas, triūsdamas savo rūšyje ar palėpėje, „oficialiai niekur nedirbdamas“, kas mėnesį valstybei neša nemažą pelną. Ne tik sukurdamas įvairių darbo vietų, bet ir reprezentuodamas mūsų dailę, kultūrą visame pasaulyje. Jų darbai reprodukuojami vadovėliuose, žurnaluose. Jie visada gan garbingai pristato Lietuvos meną, kuria įvaizdį, kartais net įtaigiau negu diplomatai.

Kartais stebiesi tais keistais Sodros samprotavimais, kad štai tie menininkai nenori niekur dirbti, o dar didelę pensiją nori gauti. O gal kūrybiniams darbuotojams turėtų būti kita pensijų skyrimo tvarka? Kalbu kaip dailininkas, o dar yra rašytojai, kompozitoriai ir t.t. Svarų žodį turėtų tarti kūrybinės sąjungos, Kultūros ministerija.

Dabar Sodros požiūris į menininkų „honorarus“, o mes daugiausia iš to ir gyvenam, dažnai yra ciniškas, o kartais ir neigiamas.

Norėtusi platesnės diskusijos ir įvairesnių nuomonių spaudoje ta tema.

V. Tomkus,
S. 73x14, 1971 m.

Politizuojama Frankfurto knygų mugė „be politikavimo“?

[2002 GEGUŽĖ]

Jau dabar sklinda legendos apie lietuviškos knygos ir jos meno pristatymą Vokietijoje. Kai kurį politikavimą ir laikraščių diskusijas Vokietijos ambasada, aišku, išsiverčia ir persiunčia žinių tarnyboms. Kaip sakoma, garsėjame jau dabar ir ten laukiami nekantriai. Vokiečių ir kitų pasaulio šalių intelektualai išgirs apie mūsų literatūros ir poezijos tendencijas iš tokių „minties galiūnų“ kaip Justinas Karosas, Vytenis Andriukaitis ar Kazimira Prunskienė (išties „vertingi filosofijos perliukai“). Jau siūlomas į delegaciją Vilius Kavaliauskas, aišku, žvalgysis po Frankfurto antikvariatų ir, abejoju, ar gilinsis į leidybos subtilumus, į literatūros – juo labiau.

Prie tokios delegacijos pridurčiau Juozą Nekrošių, Vacį Reimerį, o dėl pilno „poetinio buketo“ – ir Vytautą Petkevičių, labai jau tinkantį į kompaniją. Tradiciškai, Vytautui nusigėrus, ir „draugas“ V. Andriukaitis turėtų ką veikti kaip medikas, sulakstytų į bufetą ir atneštų „vaistų“ pagiriom.

Lietuvių bendruomenė K. Prunskienę ir jos demaršus prisimena dar iš Sąjūdžio laikų, kai ji rinko Vokietijoje aukas „persitvarkymo reikalams“. Man teko tuo metu ten svečiuotis. Tiesiog buvo gėda susitikti su tautiečiais, kurie kiekviename susitikime dėstydamo, „kokia baisi ta jūsų politikantė: duok jai liuks viešbutį, kad prie durų stovėtų mašina ir taip toliau. Lietuvių bendruomenė nėra gausi, tad feningius skaičiuoti tikrai gerai sugeba.

O kokie mūsų leidėjai ir literatūros kritikai ten siūlys, kas pasauliui būtų įdomu? Kokie žymiausi vertėjai ten dalyvaus? Kuo mes, kaip viena seniausių indoeuropiečių genčių, galime sudominti pasaulio valstybes? Mintyse taip ir stovi praėjusio tūkstantmečio žymiausios mokslininkės Marijos Gimbutienės portretas.

O mūsų etnokultūra, sutartinės? Kur slypi mūsų kūrybos jėga, davusi Lietuvai ir pasauliui tokius milžinus kaip K. Donelaitis, Maironis, B. Brazdžionis, A. Maceina, M. K. Čiurlionis ir kiti.

Taigi, apie ką ten šnekės (juk knygų mugė!) K. Prunskienė ar J. Karosas? Ar bent tikrinosi savo „intelektu koeficientą“ (derėtų tokia procedūra).

„Siūlau pagalvoti“, kaip sako veikėjas iš „Dviračio žynių“, ir nejuokinti pasaulio. Juo labiau senojoje vokiečių žemėje. Mes čia, Lietuvoje prie tų buvusių CK klapčiukų pripratome, jų plepalai mažai ką reiškia ir mažai ką jaudina...

Jau kelintame straipsnyje „Lietuvos aide“ monsinjoras A. Svarinskas kalba apie komunistų atgailą. Kažkaip neatsargiai apie tokią atgailą buvo prasitaręs ir Č. Juršėnas. Tik jis gerai neprisiminė, kur ir kokia proga taip pareiškė, matyt, tos atgailos ir nebuvo.

Dabar daroma viskas priešingai: genocido vykdytojams didinamos pensijos (juk jie taip stachanovietiškai prakaitavo ir lakstė šnipinėdami paskui „liaudies priešus“), siūloma „nacionalizuoti“ butus, į kuriuos patys įsikėlė, o tikruosius šeimnininkus išvežė į Sibirą ar iškėlė į rūsius. Daroma viskas, kad buvę tremtiniai būtų moraliai ir fiziškai sunaikinti, susiveržtų ir taip jau suveržtus diržus. Kas labiau prieš nomenklatūrą šaukia, tai tuoj jos sunaikinamas, ypač jai kas nors bando puikiai verstis ir normaliai gyventi. Nusikaltėliai tiesiog paleidžiami iš teismo salės. Tai aiškinama kaip „bendradarbiavimas su policija“. Tam genocidui pasipriešino p. R. Sedlickas. Koks kilo triukšmas! Juk pajudinta tokia valstybinė mafija nusikaltėlių ir policijos gretose. Tokį, aišku, reikia vyti iš Seimo ir kuo greičiau, kad neatrastų pasekėjų. Reikalaujama apkaltos. Bet, jei įsigilintume, tai reikėtų kelti apkaltą p. Z. Vaigauskui. Tai juk jo darbas buvo prižiūrėti, kad visi išrinktieji būtų be nuodėmių. O ką jis tarp rinkimų veikia? Teisių Vyriausioji rinkimų komisija turi daug. Manychiau, kad buvę komunistai (LDDP, o dabar LSDP), turėdami savo rankose visas „pajėgas“, atgailą privalėtų vykdyti leisdami tokius įstatymus, kad žmonės tai jaustų ir sakytų: „gailisi, o juk tiek prisidirbo sovietų laikais...“ Taigi laikas atgailauti praktiškai.

Pirma, visą nuosavybę – žemę, namus, butus, miškus ir t.t. – grąžinti savininkams, be jokių išlygų ir kitų išimčių, kur jie bebūtų. Ką su ta žeme padaryti ar pastatu veikti – sprendžia šeimnininkas: ar nuomoja, ar parduoda, o gal (jei tai dabar nebesvarbu) nugriauna. Jei valstybė per šeimnininko žemę tiesė kelius, komunikacijas, tai turi jam sumokėti. Jei valstybė neturi pinigų – tą sprendžia šeimnininkas. Antra, visi piliečių genocidu kaltinami turi būti įvardyti ir nuteisti, pradedant nuo 1940 m. birželio. Trečia, visiems ekonominiams nusikaltimams neturi galioti senaties terminas, nes tai silpnina mūsų valstybės pagrindus. Kol kas apie kažkokią atgailą net ir kalbėti nėra pagrindo. Tiesiog žiūri į šią „buvusią“ nusikaltėlių struktūrą ir matai, kaip jie nebaudžiami siaubia valstybę ir baigia nustekenti savo piliečius. Prisiminkime, kaip mus baugino, dar kuriantis mūsų valstybei, K. Prunskienė su A. Brazausku kainų kėlimu, blokada, moratoriumais ir t.t. Taip pat stebino A. Paulausko neveiklumas, kada nevogė tik tas, kuris neturėjo ką vogti.

Ir jie vėl bando užimti valstybės postus.

Pamėtės saldinių iš sraigtasparnio – bus „jėga“

[2002 GRUODIS]

Jaunimas bėga iš Lietuvos ne dėl to, kad čia neįmanoma gyventi, bet dėl to, kad per dvylika metų niekas nebuvo suinteresuotas jam paaiškinti ir konkrečiai padėti. Kaip viską reikia išmokyti užsidirbti, rinktis tuos, kurie tikrai nori rimtai ir sąžiningai dirbti. Juk dabar visų amžių žmonės priversti išmokyti „pasukti“ smegenis ir pamąstyti. Tik tuomet mes galėsime suprasti ir išsiaiškinti, kas mus mulkina, kas diskutuoja rimtai ir pagrįstai. Juk negali visa tauta būti prisigėrusi ir degradavusi. Skautų ir panašių organizacijų televizija per kilometrą neprisileidžia – nacionalistai. O įvairios sektos – gerai, įdomu, egzotika. O kad ruošama dar viena avinų banda – niekas netyrinėja. Giriama kosmopolitizmas ir globalizmas, bet visiškai neaiškinama, kad tai daroma, idant žmogus susipažintų ir su priešiškomis nuomonėmis, kitokia kultūra. Žmogus turėtų būti mokomas rimtai diskutuoti, ginčytis, turėti savo nuomonę. Mums reikia asmenybių, nes kitaip ir prezidentus, ir Seimą rinkime kaip dantų pastą ar tabletes nuo pastojimo.

„Rinkimų technologija“, „Tautos mentalitetas“ – panašiomis ir kartais gan banalioomis, populistinėmis antraštėmis mirgėjo daugelis laikraščių. Neatsiliko ir vadinamieji nepriklausomi televizijos kanalai. Rinkimų propaganda priminė dantų pastos ar šampūno reklaminius klipus. Žmonės pratinami tapti pinigų ir daiktų vergais. Laimėk „Ferrari“! Laimėk R. Paką! Laimėk dar kokį milijoną! Kelionę į Maljorką! Juk taip viskas paprasta.

Šių „gerų ir gražių berniukų“ – A. Paulausko, R. Pakso, A. Zuoko ir panašių „agurkų“ – išėjimas į areną ruošiamas ne vienerius metus. Suprantu – Amerika. Ten kitokių vertybių nėra, nėra tikrųjų čiabuvių (jie vos ne visi išnaikinti), talentai perkami iš Europos ir Azijos. Visur blykčioja doleris ir procentai. Tai turtingas tautų šiukšlynas. Tėn padaroma daug išradimų ir plėtojamos naujos technologijos, manoma, kad turint šiuos turtus galima valdyti pasaulį. Taip niveliuojamas žmogus.

Mūsų šalyje komunistams pralaimėjus, taip pat kuriama kosmopolitinė terpė, kad mes prarastume tautinį mentalitetą ir būtume valdomi reklaminiais klipais, kad jaunimas svajotų apie Maljorką ir keiktų Lietuvą, jog ji nesuteikia jam nei gero (kaip jam atrodo) sekso, nei naujų lūpdžių, o mamos tiesiog negali gyventi be naujų sauskelnių.

Rusija panaši į Ameriką, jai Lietuva taip pat reikalinga nutautėjusi, be jokių iliuzijų, idėjų ir visiškai nemąstanti.

Rusija ir Amerika niekada nesipyksta, nors ir vaidina ambicingas, jų mąstymas vienodas.

Mūsų bėda – katalikybė. Mums sunkiau, nes šios religijos pagrindas – vergiškas bandos mąstymas. Dar nuo seno diegiamas marazmas, kad „visokia valdžia – nuo Dievo“. Mes beveik neturėjome aktyvios bažnyčios (nebent senais reformacijos laikais) ir jos dėmesio tautos reikalam.

Komunistinis ir sovietinis posakis „išėjus pasilikti“ ne toks jau nekaltas. Mes jau jaučiame „Mc Donald'o“ padarinius.

Aišku, 50 metų terorizuotos ir murkdytos nepilnavertiškumo liūne tautos gal taip greit nepakeisi, bet reikėjo susirūpinti iškart, atkūrus nepriklausomybę.

Tačiau iš pat pradžių nebuvo griebtasi burti skautų organizacijų, tautinių orumą skatinančių draugijų. Buvo kemšamas „pasaulio piliečio“ įvaizdis, teigiama, kad tas pilietis yra tobulybė. Buvo kviečiamas į Lietuvą T.Venclova bei panašūs šliogeriški veikėjai ir ignoruojami filosofai, kalbantys apie analitinę mąstyseną ir tautinės kultūros reikšmę.

Pietro Marcazzan,
S. 49x40, 2001 m.

Kosmopolitų iš Lietuvos antplūdis Frankfurto knygų mugėje

[2003 SAUSIS]

Po straipsnio „Frankfurto mirazams išsisklaidžius“ (pasirašė R. L.) taip ir norisi kažką pridurti. A. a. Rašytojas Jurgis Kunčinas, paklaustas apie knygų mugę, trumpai drėbtelejo: „Išleistų pinigų gaila“. Ir pridūrė: „Man kas, turiu daug draugų ir į tą marazmą kažkaip neatkreipiau dėmesio“. Priminsiu, kad p. J. Kunčinas studijavo germanistiką ir buvo vienas geriausių vokiečių literatūros vertėjų.

Čia taip trumpai, dėl įžangos. Kai kam gal įdomu, kas yra „Atviros Lietuvos Fondas“. Jis kūrėsi iš tokio, tada dar „filantropo“, Džordžo Sorošo pinigų. Po jo finansinių aferų, Prancūzijos banke gal jau jį tektų vadinti aferistu ar avantiūristu. Tai kosmopolitinė dovana tautinei Lietuvai. Taip bando mus nutautinti „vakarai“, ko nesugebėjo per 50 metų padaryti „rytai“. Aukso amžius vidutinybėms: menininkams ir panašiems, tiesiog aukso kasyklos, meno „verslininkams“, pristatant taip vadinamus „projektus“, „akcijas“, „renginius“ ir t.t. Čia visada gauni pinigų. Leidyba, neva istorinių, kaip „Kraugeriai vikingai“ leidinių ir vadovėlių spausdinimas ir vis su prierašu – leidykla plius „Atviros Lietuvos Fondas“. Aišku, vadovauja Džordžo Sorošo tautietė (iš kur gi pinigai?) – kaip pas mus kino studijoj sakydavom: „nacionaliniai kadrai“ – Irena Veisaitė. Veikla plati. Kažkada rezidencija buvo net Kultūros ministerijoje, yra kabinetai ir Vilniaus Universitete, koja įkelta ir į Švietimo ministeriją. Čia gal R. Paviliono nuopelnas. Tuoju duotas nurodymas įtraukti į visus vadovėlius holokausto temą. L. Truska jau skaito paskaitas, kad Lietuvos žmonių genocido nebuvo, buvo tik žydų genocidas.

Toks ir Frankfurto knygos mugėje Lietuvos pristatymas. Čia pirmu smuiku, aišku, grojo „pasaulio pilietis“ Tomas Venclova, Saulius T. Kondrotas ir t.t. Lietuvos muzikinį gyvenimą pristatė V. Ganelino trio. J. Ivanauskaitė toje aplinkoje sublizgėjo kaip ką tik atrastas 100 karatų deimantas ir buvo savo šlovės viršūnėje.

Minėtame straipsnyje užsimenama, kad nebuvo parodytos mūsų literatūros ištakos, kylančios iš taip vadinamo lietuvių charakterio, mentaliteto. Galėtų būti kad ir K. Donelaitis su „Metais“. Visgi, tik pasirodžius knygai, ji buvo išversta į vokiečių kalbą ir tai, ko gero, buvo pirma buitinės poezijos (ir sodrios!) pavyzdys visai Europai. To Frankfurte pristatyta nebuvo.

Sutinku su autoriumi R. L., kad tai buvo visiškas fiasko, tuo labiau, kad šis kosmopolitiškai modernus periodas gali pretenduoti tik kaip mūsų kultūrinio gyvenimo epizodas. Ne daugiau...

Įvykęs aštuntasis Lietuvos sąjūdžio suvažiavimas patvirtino veiklos programines nuostatas, įvardijo naujus, labai reikšmingus tautai ir valstybei siekius. Vaduotis Lietuvai nuo fizinės bei dvasinės taršos, dvasiškai atgimti, susigrąžinti dorovę, tautinį orumą ir savigarbą – visos tautos, valstybinių, politinių, visuomeninių organizacijų priedermė. Išsivadavusi iš okupacijų, sumažinusi išorės grėsmes, nepriklausomos respublikos visuomenė turi iš naujo atgimti, susigrąžinti tikrąsias vertybes, jų pagrindu žengti į naują būtį. Pasitinkant būtiną naująjį atgimimą, reikia keisti požiūrį į mūsų valstybę, istorinį palikimą, žiniasklaidą.

Lietuva – karalystė ar didžioji kunigaikštystė?

Seniausiuose žemėlapiuose randame užrašus „Samogitia“ (Žemaitija) ir „Lituania pars“. Apie jokiais kunigaikštijomis – nė žodžio. Kunigaikštijos buvo valdos, kurios buvo pavaldžios karaliui, carui ar imperatoriui – centrinei valdžiai. Lietuva tapo valstybe, kai buvo apjungtos kunigaikštystės su pavaldumu centrinei valdžiai. Tai padarė Mindaugas. Mindaugą karūnavus karaliumi, Europoje formaliai atsirado nauja valstybė – karalystė. Karūna buvo suteikiama ne asmeniui, o valstybei. Karūna – valstybės pripažinimo ženklas, statuso garantas. Todėl nuo karūnavimo galima laikyti Lietuvą karalyste, juolab kad ir kiti karaliai, Algirdas, Kęstutis, Gediminas, valstybės raštuose vadinami Lietuvos, Rusijos, Prūsijos, Livonijos bei kitų žemių karaliais, priklausomi nuo to, kokius regionus ar kitų kunigaikščių plotus jie valdė. Tai tęsėsi iki Liublino unijos, kuri ir palaidojo Lietuvos karalystę, su ja susijusią lietuvių savigarbą. Kai Lietuvą užtvindė lenkų kunigai misionieriai, o lenkų bajorai lietuviams piršo turėti lenkiškas privilegijas, Lietuva pradėta vadinti kunigaikštija, priklausoma nuo lenkų karaliaus, bet renkamo su Lietuvos susitikimu. Vytautas tai suvokė, o ir Lietuva buvo gal tris kartus didesnė ir galingesnė už kaimynę „karališkąją“ Lenkiją, todėl bandė Lietuvoje atkurti karalystę, siekė naujo karūnavimo, tačiau klastingoji kaimynė sutrukdė. Tuo pat metu Lenkija sudarinėjo žemėlapius su pavadinimu „kunigaikštija“, „didžioji kunigaikštija“, titulavo Lietuvos valdovą didžiuoju kunigaikščiu. Tačiau tai esmės nekeitė, nes už kunigaikštį didesnis buvo karalius. Neabejotina, kad Mindaugo laikais koks pagonis išgirdęs žodį „kunigaikštis“, supainiojęs jį su kunigu, ko gero, pastarąjį būtų pakoręs ar išvijęs iš šalies.

Dera kalbėti ir apie atstatomų Gedimino kalno papėdėje rūmų pavadinimą. Rūmus derėtų vadinti ne valdovų, o karališkaisiais, nes atstaciaus ir aukštutinę pilį, apjungus pastatus su Arsenalu ir muziejumi, turėtume gražų karališkųjų rūmų ansamblį. Prarastam orumui ir savigarbai susigrąžinti neturime gailėti lėšų, entuziazmo.

Pragaištingas „baroko kelias“

Vos ne metus trukęs vėjus ar balaganas – baroko kelias – daugeliui paliko gerų prisiminimų; išleista nemažai meno knygų, surengta daug susitikimų, konferencijų. Meno

šedevrų parodos, mūsų ponų pasisėdėjimai su šampanu dailės muziejuose, šokančios poros, senoji muzika, reveransus dalijančios damos... Ar ne karaliaus rūmų aplinka?

Atsigręžkime į praeitį. Vakarai, po renesanso įsigalint reformacijai, sparčiai modernėjo. Susiformavo gotikinis stilius, pagonybė užleido pozicijas reformacijai ir katalikybei. Po Liublino unijos į Lietuvą su ekspansišku uolumu skverbėsi lenkiška davatkiška katalikybė, įsisteigė daug vienuolynų, galutinai susidorota su reformacijos šalininkais. Įsitvirtino jėzuitai. Sulenkėjo bajorai, laisvieji valstiečiai tapo baudžiauninkais, o naujoji bajorija pastarųjų sąskaita kaupė milžiniškus turtus. Prasidėjo „baroko kelias“. Lietuvos turčiams imponavo Lenkijos, Prancūzijos rūmai ir parkai, pokylių salių prabanga. Tačiau po truputį ta Liublino unija buvo „prašvilpta“, pragera, kortomis pralošta, kol galiausiai stipresnių kaimynų Rusijos, Prūsijos ir Austrijos buvo pasidalinta su visais dvarais ir baudžiauninkais. Okupacija – toks „baroko kelio“ finalas. Ir logiškas. Šioje katalikiškoje valstybėje galvų karaliams nekapojo kaip Prancūzijoje, tačiau sukilę miestelėnai baigė monarchinį valdymą, dėjo pagrindus respublikiniam valdymui, kuriuos įtvirtino Napoleonas. Lietuva kaip tautinė valstybė buvo okupantų priversta vegetuoti, o atgimimo sulaukė tik 1918 metais. Susiformavęs vergiškas nuolankus katalikiškas lietuvių mentalitetas pradėjo atsigausti apie trisdešimtuosius praėjusio šimtmečio metus. O čia ir vėl Rusijos, tik jau bolševikinės, okupacija.

Atsikračius bolševikinės okupacijos, socialdemokratais pasivadinę komunistai, deja, ne be išpilietintos visuomenės pagalbos atsidūrė visų lygių valdžioje, tvirtai stojo į „baroko kelią“: prichvatizavo valstybės turtą, statydinosi rūmus, gražiausiose vietose įrenginėjo parkus, uliojo, baliavojo. Toliau lobsta naujųjų baudžiauninkų sąskaita, pastaruosius laiko fizinėje ir dvasinėje vergijoje. Tik tautinis susipratimas, pilietinė mąstysena ir elgesys, sugrįžimas prie amžinųjų vertybių gali atvesti į atgimimą, kuris užbaigs tą „baroko kelią“.

Televizija – banalioji ar ugdomoji?

Kas ta visuomeninė televizija? Pirmiausia ji turėtų būti pažintinė televizija, žinios. Trumpos, iš viso pasaulio, ypač, kas dedasi šalyje ir pas artimiausius kaimynus. Pasakoma, kad kokia visuomenė, tokia ir televizija. O taip neturi būti. Visuomeninė televizija privalo šviesti, ugdyti, puoselėdama idealus, kelti visuomenę aukštesnei būčiai. Skelbiamos suvestinės apie nužudymus ir nusižudymus, korupciją, narkomaniją, plėšikavimus, sąvadarimą, vaizdai iš įvykių vietos prilygsta nusikalstamumo propagavimui, stūmimui į neviltį, o kultūrinėmis pavadintos laidos dažnai banalios, miesčioniškos, bukina žiūrova.

Užuot ugđiusi visuomenę, mūsų televizija rodo daug laidų, kurios tiesiog gaišina žiūrovo laiką, surogatais užpildomas brangus eterio laikas. Antai „Prie kavos puodelio“ čiausčia nesustodamos dvi „poničkos“ ir niekaip neužmezga kalbos su pakviestu gal ir įdomiu žmogumi. Tas jaučiasi kaip statistas ar idiotas ir, matyt, galvoja, ką gi iš jo tos dvi damos norėjo išgirsti. Panaši laida „Prašau žodžio“, tik čia modernesnės ir puošnės dekoracijos. Jau kitą dieną pamiršti, apie ką laidoje buvo diskutuota.

Apie „Kultūros namus“ galėtų būti atskira kalba, nes prie jų dirba ne viena laidų grupė ir todėl laidos kartais būna išties įdomios. Tačiau dažnai jos primena tokio Roitmano vedamas „Svobodos“ radijo laidas; gal Leonidas Donskis ir neturi nieko bendra su tuo Roitmanu, tačiau laidų vedimo principas tas pats, o ir pašnekovai mažai kuo skiriasi. Abejotina, ar ta laida turi ką bendra su Lietuvos kultūra, menu, tradicijomis, nes taip ir lauki, kad šalia tokių „genijų“ kaip Juozaitis, Cukermanas, Šliogeris ar Veisaitė tuoj pasirodys ir „pasaulio pilietis“ Venclova ar į jį panašus kosmopolitas; klojamas pamatas globalizacijai, tik neaišku, kokiais. „Smegenų plovimas“ vyksta ir laidoje „Pagauk kam-pą“; jaunimėlis maitinamas banaliukų mišraine. Ši laida žiūrovams jau tikrai įkyrėjo.

Kartais būna įdomios ir aktualios „Paskutinės kryžkelės“ laidos (pasigirdo, kad jų nebebus). Joje susitinka įvairių pažiūrų ir mąstysenos žmonės, diskutuoja, skatina žiūrovą mąstyti, vertinti. Tačiau valdžiai, matyt, parankiau turėti buką (pagal „Klausimėlį“) liaudies atstovą, o ne tikrą pilietį. Labai įdomios Nijolės Baužytės laidos apie mūsų miestelius, jų istoriją. Tai sektinis pavyzdys. Taurumu paženklinta yra Editos Mildažytės laida „Bėdų turgus“. Ši laida apsivainikavo puikiu koncertu su apdovanojimais Kongresų rūmuose. Tokios šiltos, taurios, aukščiausiu lygiu surežisuotos laidos seniai nematėme per mūsų televiziją: liko įspūdis, kad keičiasi Lietuvos žmonės, kad jau pakilo laipteliu aukštyn, pačiam žiūrovui norisi dalyvauti, prisidėti prie bendro reikalo. Tai priešingybė „puodeliui“, „kampui“, kur telerežisierius tave laiko vos ne idiotu ar daiktu. Apie „Holi-vudą“ ar „Brodvėjų“ pasakytina tiek, jog laidos stebina tuo, kad laidų vadovai dar sugeba kalbėti lietuviškai (kartais, žinoma, puskalbe).

Trys atgimimai jau buvo: pirmasis 1918 metai, antrasis – 1941 m. birželį ir trečiasis 1990 m. kovą. Reikia ketvirto, kurį turi paskatinti visų dešiniųjų jėgų santalką, sąjūdis, nauja Lietuvos sąjūdžio banga.

Derlius ištis neblogas. Atleisti net šeši diplomatai. Įspūdis toks, kad moralė, etika ir darbas valstybei visiškai pamiršti. Pirmuoju Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiu apie tai net nebuvo reikalo kalbėti. O šitie dabartiniai „pakelės plėšikai“ dar nori bylinėtis. Visokie šių laikų teisėjai tuoj juos gina ir jau, kaip tapo įprasta, šaukia apie kitų partijų susidorojimą su jais. Vaidina „patriotus“. Derlių skaičiuoja ir žemės sklypų savininkai. Čia kiekvienas, kuris tik prilindo prie žemėtvarkininkų, net po 10-50 „viščiukų“ priskaičiavo. Gal dėl to tie žemėtvarkininkai iki šiol ir nesugeba grąžinti žemės tikriesiems šeimininkams. Estijoje jau seniai tų problemų nebeliko. O pas mus dar ir papildomų pinigų šie iliuzionistai reikalauja. Tokius cirkininkus, jei tik pasitvirtintų tas „prichvatizavimas“, reikėtų iškart atleisti iš darbo. Kam mums tokie valdininkai, seimūnai ar ministrai be jokios moralės reikalingi.

Planą įvykdė ir žemdirbiai. Aišku, padedant J. Ramonui. Įspūdis toks, kad tas ponas algą gauna ne iš žemdirbių, o iš pieno perdirbėjų, nes gina jų reikalus, o nuostolius daro vėžėjams bei kelių ūkiui – valstybei. Galbūt jau laikas laisviems valstiečiams susiprasti ir, jei pieno kombinatai ir toliau terorizuos, visiškai užblokuoti juos gal kokiai savaitei kitai, o pieną pilti prie Seimo į upę. Ūkininkams juk nuostolio ne tiek jau daug, vis tiek tie moka po 30-40 centų, o pienas, kaip žinome, upės neteršia – ekologiškai švarus produktas.

Rudenį pagausėja „viščiukų“ ir universitetuose. Kad tie geltonsnapiai atgavo jėgas, pamaciau vos išėjus iš savo laiptinės. Čia išspardytos parduotuvės durys. Spaudos kioskas liko be stiklų. Cigarečių neėmė (dar matyt turi tėvų pinigų), bet žurnalai išgaravo su visom „kosmopolitom“ kartu. Nors dabar ir laukinio kapitalizmo periodas, bet rinkos sąlygomis nuostolius juk kažkas turi padengti. Pamaščius, šiuos jaunimo „realybės šou“ turėtų apmokėti televizija, spauda ir Švietimo ministerija. Televizija ir spauda – pagal kriminalinių nusikaltimų ir smurto propagandos procentą, Švietimo ministerija – papildomai skirdami lėšų skautų, ateitininkų ir kitų patriotinių jaunimo organizacijų stiprinimui. Taigi rudenį darbo turėtų būti nemažai.

Suaktyvėjo ir socialdemokratai. Ryškėja jų kosmopolitinė marksistinė propaganda ir noras užsitikrinti vietas Europos Parlamente. Stengiasi atsigauti Vidus reikalų ministerijoje ir užlopyti skandaliukus, kurių rudenio pagausėja. Tik kažkaip apmirę opozicija. Pasigendame ir radikalesnių „šoumenų“ veiklos. Kur dingo Buškevičius? Matyt, gera alga Seime ir šiaip visokios privilegijos prislopino jo aistras. V. Štusauskas nebesuburia savo „ubagų“. Gal tie jo „ubagai“ jau prekiauja narkotikais ar tiekia „gyvąją prekę“ kur nors į Olandiją. Neteko girdėti, kad Kauno narkotikų fabrikų šeimininkai sėdėtų už grotų. Taigi darbo „ubagai“ turi. Kalbama, kad už tuos žygius Štusauskas iš valdžios gaudavo ir „honoraro“. Vyriausybei tai buvo lyg garo nuleidimas iš vis grasinančio

sprogti katilo. Antai visi puola aptarinėti „Vienos baltaus“ skandalus, o tu daryk ką nori, „prichvatizuok“, plėšikauk. O jei dar pridėtum Daktaro Henytės aptarinėjimus, tai ir visai laisvos rankos savo veiklai. Paskelbus, kad Daktaras – nusikaltėlių autoritetas, ir televizijos laidos garantuotos, ir patiems ramu.

Taigi rudenį to valstybinio marazmo daug, ypač jei teismai gina tik nusikaltėlius, o pribaigia nukentėjusiuosius. Kažkoks teisinis chaosas. Nors kai nori, teisės sergėtojai dirba greitai. Prisiminkime Seimo iškabos dingimą. Per naktį surado, o dieną teismas iškabos vagį nuteisė vieneriems metams kalėti. Pasirodo, šie „mūsų tarnai“ moka dirbti. Kodėl jie kitų bylų taip nenagrinėja? Kartais atrodo keista – Seimo ir Vyriausybės reitingas beveik nuliniai, ir vis tiek renkame tuos pačius „pateptuosius“ į valdžią, o rudenį skaičiuojame „viščiukus“. Ką daryti, pagalvokime kartu...

A. V. Steponas,
S. 49x37, 1996 m.

„Laisvajame laikraštyje“ (2003 10 23-11 06) buvo gan įdomus straipsnis – interviu su naujuoju Amerikos ambasadorium Styvenu Malu. Skaitant jį tampa daugmaž aišku, ką turi veikti karjeros diplomatas, atstovaujantis galingai valstybei. Pas mus dažnokai būna ne karjeros diplomatai, o karjeristai „prisidirba“, o atleisti dar bando bylinėtis su Užsienio reikalų ministerija. Tai apverktinas reikalas – jokio orumo ir moralės. Matyti, kad JAV gerai sutvarkyta testavimo ir diplomatų atrinkimo sistema. Labiausiai patiko, kad laikraščio interviu yra ir tam tikra humoro dozė. Tai bendravimo tobulybė. Iš mūsų diplomatų tą savybę gal turėjo V. Dambra, dažnai dar vadinamas diplomatijos Mocartu. O tai jau daugiau negu paprastas pagyrimas.

Su Amerikos žiniasklaida tai jau sudėtingesnis klausimas. Ponas S. Malas viską kalba labai teisingai ir logiškai. Yra ten tokie nedidelio tiražo laikraščiai, gan brangūs, mažai iliustruojami, bet juos visada pirmieji nori matyti ant stalo pradedant prezidentu ir baigiant finansiniu magnatu. Juose dirba geriausi politologai ir finansiniai analitikai. Pas mus tokių laikraščių nėra. Gal per maža valstybė. Bando į tai pretenduoti „Lietuvos aidas“ (Valstybės laikraštis?), bet šeimininkui A. Pilveliui aiškiai trūksta parako ir tenka parsiduoti V. Uspaskich ar J. Borisovo malonei, ir tuo baigiasi visa laikraščio nepriklausomybė. Kiti laikraščiai tiesiog skirti „Klausimėlio“ publikai „Laisvės alėjai“ ar Gedimino prospektui su Makdonaldo pramogom. Pirmuoju smuiku, aišku, groja nusikaltėlių pasaulis.

Amerikos ambasadoriui pravartu žinoti, kad JAV nepriklausomos ir demokratiškos spaudos (išskyrus tai, ką minėjau anksčiau – beveik kaip ir nėra). Ją virvutėmis valdo tokia „Anti difamacioninė lyga“ (ADL). Ji įsikūrė 1913m. mažame žydų ložės „Bnai Brit“ kambarėlyje ir jos pradinis kapitalas siekė apie tūkstantį dolerių. 1933 m. vienas jų ideologų Bernardas Brounas jau rašė, kad per šia organizaciją (ADL) ji užkimšo burnas visiems, kurie kažką parašydavo prieš žydus ir tol terorizavo, kol tie bankrutuodavo arba pamiršdavo šią problemą. ADL jau galėdavo tam skirti milijonus. Tai buvo „suvalgyta“ visa spauda (apie 2000 didesnių laikraščių), išeinančių 43 milijonų tiražu, virš 200 radijo laidų. Per ADL buvo sprendžiami kino scenarijų likimai. Įvairiais pavadinimais ADL apraizgė visas valstijas ir stambiausius miestus, vėliau įsiliejo į televizijos programas, pradėjo supirkinėti leidybos centrus.

Kada Amerikos saugumo tarnybos išaiškino ir ADL slaptus 750 tūkstančių žymių veikėjų dosjė, kurie neturėjo patekti į aukščiausius vyriausybės postus, JAV pagaliau suprato, kad turi ginti savo nacionalinius interesus, kad neatsitiktų taip, kaip dažnai praneša „Svoboda“: „O dabar pradėsime žinias iš pasaulio sostinės – Tel Avivo!

Taigi šis tas apie demokratinę spaudą ir jos problemas. Panašu, kad analogiškos tendencijos sklendo ir virš Lietuvos. Kuriasi visokie „fondai“, „tolerancijos centrai“ ir t.t.

Kažkas darosi ir televizijoje. Tas „šliaužiantis perversmas“ (dabar labai populiarius žodis) reiškiasi vis ciniškiau.

Dar kartą norisi padėkoti JAV ambasadoriui ponui Styvenui Malui už puikų Amerikos pristatymą ir tikiuosi, kad šis straipsnis parodys, koks mažas tas mūsų pasaulis ir kokios visur yra panašios globalinės problemos.

Labai aiškos informacijos (nebent man) galima gauti perskaičius vieno žymiausio pasaulyje sionizmo istorijos specialisto Duglo Rido knygą „Ginčas apie Sioną“. Ji išleista 1956 m. Pietų Afrikoje, nes, kaip minėjau, JAV tokios galimybės autorius neturėjo. Po knygos pasirodymo autorius jau nebegalėjo įsidarbinti jokiame JAV moksliniame centre.

Zenonas Duksa,
S. 63x46, 1992 m.

Apkalta prezidentui perauga į vadinamojo „juodojo humoro“ lygmenį. Ir tie prezidento pasivažinėjimai į rajonus, ir Seimo koridorių „veikla“. Galima palaikyti prezidentą, galima ir prieštarauti jam. Atėjo toks momentas, kai ir viena, ir kita jau nebevaidina jokio vaidmens. Galvokime, kad Jo Ekscelencija R. Paksas bus paliktas prezidentu. Koks bus jo įvaizdis pasaulyje? Gal ir vidutiniškas. Ar kas vykdys jo nurodymus Lietuvoje? Abejoju. Greičiau bus taip, kaip ir tais laikais, kai valstybei vadovavo gerbiamas V. Landsbergis. Geri norai ir nutarimai atsimušdavo į ministrų ir sovietinės biurokratijos sieną, ir nieko nebuvo daroma. Mūsų Seimas taip išmoko vaidinti „įstatymų leidybos teatrą“ ir vadinamąsias diskusijas, kad net stebiesi. Žurnalistai, kurie lankosi Seime, jau nieko vertingo parašyti nebegali, nebent suranda įdomių ir pikantiškų istorijų.

Dabar susidarė didelis prezidento rėmėjų būrys. Kaip įprasta, pirmuoju smuiku mėgina groti „Seimo juokdarys“ Rolandas Pavilionis. Kai pamatai tą visą kompaniją, kuri palaiko prezidentą – Mindaugą Stakvilevičių, Vytautą Šustauską, Julijų Veselką ir panašaus plauko eterio šou ekstremistus, – taip ir norisi susiimti už galvos. Viktoras Uspaskich taip pat prisidėtų, bet tyli, žino, kad tik nesikišant savo „komunistinio darbo“ partijai galima balsų surinkti.

Taigi J E R. Pakso padėtis nepavydėtina. Jei apkalta bus jam nepalanki, neteks visko, jei palanki – tas pats velnias, juk į personą niekas jau rimtai nežiūrės. A. Lukašenos režimo nebesugrąžinsi, demokratija per toli nuėjusi, o tokie nei Europai, nei NATO nereikalingi. Atsistatydinti trūksta vyriškumo. O ir tas Jurijus Borisovas už nugaros, ko gero, kaip buldogas alsuoja.

Lietuvoje sparčiai bręsta pilietinė visuomenė. Tai gal vienintelis teigiamas dalykas apkaltos fone. Žmonės jau pradeda rimčiau mąstyti ir, manyčiau, už ką balsuoti nebespręs kaip anksčiau, prie alaus bokalo. Lietuvos intelektualai tai supranta ir nori paspartinti dabartinės problemos baigties procesą. Laikas juk eina ne Lietuvos naudai.

Artėja rinkimai į Seimą. Ką dabar veikia rinkimų komisija su Zenonu Vaigausku priešakyje? Kodėl nuolat daug „pakelės plėšikų“ ir kitokių perėjūnų patenka į Seimą? Reikia tiksliai vykdyti visus sąrašų patikrinimo nurodymus, kandidatai turi būti pateikti laiku, kad galima būtų išsiaiškinti jų lojalumą ir kompetenciją. Kandidatams būtina:

- 1 Turėti aukštąjį išsilavinimą;
- 2 Turėti pavyzdingus šeimos narius, aukštos moralės, neteistus;
- 3 Neturėti „uodegos“, susijusios su sovietinėmis represinėmis struktūromis – LKP CK aparate, KGB sferose, agentais, sribais ir t.t.;
- 4 Nebūti įvairių firmų susivienijimų vadovais;
- 5 Būti geros sveikatos, ne vyresni kaip 65 metų;
- 6 Būti Lietuvos piliečiais ir gimusiais savo Tėvynėje.

Amžius neturėtų būti ribojamas tik ministrams arba patarėjams. Visus, neatitinkančius šių reikalavimų, reikėtų braukti iš sąrašų be pasigailėjimo ir be išimčių. Už visus turi garantuoti saugumas ir būti tiesiogiai atsakingas už to ar kito kandidato patikimumą.

Seimas galėtų priimti ir tokį įstatymą: prezidentui patarėjus pateikia ministerijos. Taip būtų demokratiškiau.

Taigi ši apkalta mums pateikia daug klausimų, o atsakymų turime ieškoti patys. Visi juk norime gyventi ramiai ir be politinių skandalų.

Saulius Macaitis,
S. 44x19, 1971 m.

Demokratija reikalauja tvarkos

Anarchija nėra demokratija, nors laisvių ir daug. Demokratija reikalauja tvarkos, tikslų ir trumpų įstatymų bei aukštos moralės.

Ką Amerikoje rinko šerifu (valdžios atstovą)? Tai garbingiausias ir teisingiausias apylinkės žmogus, kurio žodis buvo neapskundžiamas. Jis ir siūsdavo nusikaltėlius į karduves arba paleisdavo į laisvę. Šis asmuo būdavo to miestelio ir apylinkių Konstitucija ir teismas.

Dabar sugalvoja koks savanaudis tipas pavadinimą, pavyzdžiui, „nacionalsocliberalus centras“ – ir žmonės renka. Suprask, žmogau, koks čia „kombikormas“, tačiau visi džiūgauja. Valstybėje vyksta nesuprantami laisvam pasauliui įvykiai: policininkai ima kyšius, vos ne Muitinės departamentas organizuoja kontrabandos sistemą, o generalinės prokuratūros veikėjai, teismai visiems nusikaltimams organizuoja „stogą“. Seimas kuria gerus įstatymus ir tuoj pat prie tų įstatymų prikuria dešimt poįstatyminių aktų, kurie visiškai prieštarauja tam įstatymui. Tačiau visi vaizduoja dirbančius.

Jei ką reikia nubausti – papeikimas ar įspėjimas. Bet tai absurdas. Visi tokie valdžios tarnautojai tuoj pat turėtų būti šalinami iš darbo be jokios teisės sugrįžti į tą sistemą. Ir tai reikia daryti už mažiausius nusikaltimus. Jei ministerijoje klesti korupcija, kyšiai, ministras tuoj pat turi atsistatydinti, nes tai parodo, kad parinkti įtartinos reputacijos tarnautojai.

Tai kitose valstybėse. O kaip pas mus?

Pas mus būna taip: policininkas sugauna nusikaltėlį ar kokį narkotikų prekybos vadeivą, išaiškina nusikaltimą, tačiau iš darbo atleidžia... patį policininką. Man įsiminė televizijos reportažas, kai buvo išaiškintas tikras narkotikų gamybos „fabrikas“. Parodė angarą su visa modernia įranga, bet iki šiol taip ir nežinoma, ar ten ką nors pasodino į kalėjimą, ar ne. Nors laidoje ir pranešė, kad suimta nemažai žmonių.

Pilna paežerėse ir nacionaliniuose parkuose pridrygusių pilaičių bei vasarnamių. Dauguma – nelegaliai. Ar jie sunaikinti? O turėtų būti iškart duotas terminas tuos statinius nugriauti, o to nepadarius, turėtų atvažiuoti darbininkai ir viską sutvarkyti, pasėti žolę, pasodinti medelius ir iš buvusių šeimininkų pareikalauti užmokesčio. Jei tai taptų tradicija, padėtis pasikeistų radikalai. Juk per rinkimų agitaciją būsimi seimūnai ir prezidentai visur deklaruoja, kad „bus tvarka“, bus „vienodai teisingi visiems“. Laikas vykdyti tuos pažadus.

Ar verta uždaryti lietuviškas mokyklas Lenkijoje?

Tai, aišku, abipusių susitarimų problema. Juk yra sutartyje parašyta, kad viską spręs paritetiniais pagrindais. Jei Lenkijos valdžia uždaro dvi mokyklas, kodėl mūsų valdžia to nesvarsto ir, pavyzdžiui, neuždaro dvidešimt lenkiškų mokyklų, juk tų mokyklų pas mus dešimteriopai daugiau. Taip gali tęstis iki galo.

Geriausia pasižiūrėti, kaip tai daroma kitose valstybėse. Niekur nėra tautinių mažumų mokyklų, nors tos valstybės tai prabangai turi pakankamai lėšų. Pavyzdžiui, Vokietijoje legalūs emigrantai pirmiausia mokomi vokiečių kalbos, gauna lėšų tam tikram laikotarpiui, ir tik vėliau jiems ieškomas darbas.

Pagalvokime, kiek kainuoja ir ką reiškia valstybei išmokyti, pavyzdžiui lenkų kilmės jaunuolį.

Pirma, valstybei reikia parengti toms mokykloms dėstytojus ir kitus specialistus, mokėti jiems algas.

Antra, tos mokyklos turi savo pastatus ir kitą infrastruktūrą.

Trečia, reikia parengti ir išspausdinti šimtus vadovėlių, kurių tiražai visada nuostolingi.

Ketvirta, baigę tas mokyklas jaunuoliai sunkiai integruojasi į mūsų valstybės gyvenimą, į aukštąsias mokyklas jie dažniausiai neįstoja, į Lenkiją jie nevažiuoja. Karjeros kelias būna sunkus.

Žvelgiant į užsienio patirtį, kad ir į Amerikos lietuvių, vienintelis išsigelbėjimas yra stiprūs lietuvių kultūros centrai. Tokių centrų Amerikoje yra daug ir kai kurie klesti puikiai. Ten veikia šeštadieninės mokyklos, teatrai, bibliotekos, šokių studijos ir t.t. Aišku, tai priklauso nuo to, kokie entuziastai tuose centruose dirba.

Rimtai pagalvojus apie ateitį, tautinių mažumų mokyklos neturi jokių perspektyvų, o triukšmo šiuo klausimu daug. Panašias reformas jau pradeda įgyvendinti latviai, galvoja apie tai ir estai. Lietuviai, kaip visada, visur atsilieka.

Taigi nereikia bijoti, kad lenkai uždaro lietuviškas mokyklas. Jie tiesiog galvoja valstybiškai. Laikas tai daryti ir mūsiškiams, ypač Vilniuje, nes čia jie turi puikius kultūros centrus. Reikia Lenkijoje vietoj mokyklų stiprinti kultūros centrus ir kelti etninę švietimą, kultūrą, paveldo tradicijas. Ir tam skirti pakankamai lėšų.

Skirdami ypatingą dėmesį įvairių tautų kultūriniam paveldui bei skatindami įvairių tautų integraciją mūsų šalyje, mes prisidedame prie valstybės stiprinimo. Turime daryti viską, kad jie jaustųsi mūsų valstybės piliečiais, o ne svečiais.

Svečiai yra svečiai – po metų, kitų jie jau mums trukdo gyventi.

Pinigai nedvokia

Kai Seime paliečiamas „Mažeikių naftos“ klausimas, prasideda tikra sumaištis. Panašiai kaip per R. Pakso apkaltą. Rimčiau pagalvojus – tai šnipštas. Į Mažeikius nafta pradėjo tekėti, bet realizacija užsiiminėjo įvairios kontoros. Pasirodęs I. Paleičikas, kuris be naftos užsiėmė ir energetikos verslu, tapo geriausiu A. Brazausko draugu medžiotoju, gąsdino Lietuvos piliečius, kad pavers „Mažeikių naftą“ metalo laužu. Pasauliui tokie sandėriai yra gerai žinomi. Pavyzdžiui, susijungus Vokietijai, pusė gamyklų Rytų zonoje buvo parduota už simbolinę kainą – vieną markę, jei tik atsirasdavo pirkėjas. Kitos gamyklos buvo tiesiog suldytos su žeme, panašiai kaip Rytų Berlyne. Bet tai juk turtinga valstybė, o pas mus tai padarė „Williams“, kuris tiesiog išvaikė grobstytojus, visas benzino „realizavimo“ kontorą ir pradėjo, nors ir sunkiai („LUKoilui“ trukdant), modernizuoti gamybą. Tačiau sutriko visa naftos verslo sistema, kol pagaliau visa tai

skubiai buvo parduota „Jukos“ ir greit dingta iš „laukinių Rytų“ šalies – Lietuvos. Yra ir kitų tokių keistų „slaptų“ operacijų. Vien ko verta „Maišiagalos sutartis“, kai girtas prezidentas atiduoda dalį jūros. Gal laikas viską pavišinti. Juk ir R. Pakso byloje daug kas buvo „iškelta aikštėn“, tačiau nieko neatsitiko.

Taigi visur pirmiausia pinigai. Visi juos mėgsta skaičiuoti, o ypač svetimus. Kartais tai atrodo ir keista, ir linksma. Pavyzdžiui, jei namą pasistatė koks docentas ar šiaip paprastas verslininkas, iškart puolama aiškintis, iš kur jis turi tokius pinigus. Arba jei pilį pasistato koks nusikaltėlis H. Doktoras, tvyro mirtina tyla, nes nėra čia ko ir aiškintis, juk ir taip aišku. Kaip ir su ta nafta. Kol ramiai sau tvarkėsi reikalus I. Paleičiko kompanija, „Mažeikių naftoje“ buvo tylu, ramu. O kai į tai įsimaišė „Williams“ ir konservatorių dauguma, Seime prasidėjo tikras siaubas.

Tačiau žmonės jau pasikeitė ir tapo kur kas pilietiškesni. Jų jau demagogija nebepapirksi. Piliečiai jau pradeda mąstyti apie naują – ketvirtą atgimimą.

Šiuolaikinės meno problemos ir „skilandukas“

Lietuvių dailės atgimimas, ko gero, prasidėjo apie 1930 metus. Tuo laiku daug menininkų studijavo Berlyne, Romoje, Paryžiuje ar kitur. Aišku, tapyti jie ten neišmoko, bet parsivežė naują mąstyseną, kitokį požiūrį į savo liaudies meno palikimą, pasireiškė naujos architektūros tendencijos ir t.t. Tie, kurie rimčiau tyrinėjo to meto parodas, studijavo darbus, matė, kad jiems tai sekėsi puikiai. Su Europos menu buvo žengiamo koja kojon.

Šių dienų mūsų vadinami meno laureatai, net nebandę studijuoti savo šaknų ir „spjovę“ į tradicijas, šoktelėjo gal 30-40 metų atgal. Dabar šiuolaikiniame meno centre lankomumas yra labai mažas. Daugiausia laiko praleidžiama kaip visada kavinėje. Gal ir nebloga menininkų susirinkimo vieta, tačiau kalbos kitokios – projektai. Akcijos, fondai, pinigai ir dar kartą pinigai. Tai ir viskas, kas liko iš tų pasisėdėjimų prie kavos puodelio, nes juk svarbiausia, kaip išpešti iš Kultūros ministerijos ar kokių fondų kuo daugiau pinigų.

Taigi, kodėl Europai mes visiškai neįdomūs? Nes jie nori mus matyti su sava kultūra, juk atvažiuo į Lietuvą, nori aplankyti mūsų Senamiestį, Kuršių neriją, Kernavę, smūtkelių ir kaltinių kryžių, nusipirkti verbų bei pasigrožėti visu tuo. Ir grįžti atgal tikėdamiesi, kad jų niekas nesumuš ir neapiplėš. Todėl visiškai suprantamas tas antiglobalistinis judėjimas, kur kovoja už kiekvienos tautos išskirtines teises būti savimi.

Pastaroju metu gana smarkiai plečiasi privačių galerijų ratas, atsiranda ir įdomių naujų menininkų. Ir kritikams bus paprasčiau kalbėti apie dailės parodų pristatymus, nes dabar beveik du trečdalius kalbos sudaro tarptautinių žodžių „mišrainė“.

Kuo čia dėtas „Skilandukas“? Čia kaip mene. Visi valgome standartinius europietinio skonio „Biovelos“ ar „Krekenavos“ mėsos gaminius, bet džiaugiamės galėdami nusipirkti ką nors tikrai lietuviško „Skilanduko“ parduotuvėse.

Aldona Radvilaitė,
CAD. 114x66, 2000 m.

Pasirodė „Lietuvos aide“ S. Butkevičiaus straipsnis „Žvilgsnis į gyvenimą“. Ten daug gražių minučių. Čia irgi diskutuojama apie 1791 m. gegužės 3-iosios konstituciją. Apie ją kalbėjo Europos Sąjungos valstybės vadovų susitikime ir mūsų prezidentas V. Adamkus. Kelia nuostabą tie nusikalbėjimai apie minimos konstitucijos svarbą mūsų valstybei. O toje konstitucijoje apie Lietuvą nėra nė žodžio. Tai Lenkijos konstitucija, ir tas tvarinys skirtas norint šiek tiek apriboti lenkų bajorų privilegijas, jų amžiną girtavimą, valstybės merdėjimą bei visišką praradimą. Vėliau tą vadinamą Žečpospolitą Austrija, Prūsija ir Rusija be jokios užkandos sėkmingai suvalgė. Taip baigėsi „Baroko kelias“. Konstitucijoje apie Lietuvą, kaip sąjunginę ar autonominę Žečpospolitos dalį, visai nekalbama. Taip ši konstitucija iš esmės panaikino paskutines Lietuvos valstybingumo liekanas. Šiaip šitoje „rašliavoje“, vadinamojoje Lenkijos konstitucijoje, panaudoti tekstai, paimti iš 1789 m. Prancūzijoje paskelbtos Žmogaus ir piliečių teisių deklaracijos. Kokie istorikai ir specialistai tą konstituciją aiškino prezidentui, nesupranta, nes ji tikrai nėra jokiais ryšiais susaistyta su mūsų valstybe ir tuo labiau negalėtų būti pavyzdžiu mūsų teisinėje sistemoje. O juk mes, lietuviai, į pasaulį išleidome net tris Lietuvos Statutus ir tų statutų nuorašai rankraščių pavidalu surandami Londono, Paryžiaus ir kitų valstybių bibliotekose. Taigi šiai konstitucijai Europa, abejoju, ar skirtų šiek tiek dėmesio, gal tik Lenkijai kaip toks teisinis eksperimentas ir būtų įdomus.

Mums, lietuviams, gal reikėtų pastudijuoti savo ir pasidomėti, kokiais motyvais Teisingumo ministerija registruoja tautinių mažumų, pagrįstu nacionaliniu pagrindu, visokias partijas. O juk ne taip seniai Vyriausybės nutarimu Vilniaus krašte buvo įvestas valstybinis administravimas. Dabar registruoja partiją keistu pavadinimu – Lenkų rinkimų akcija, nors iš anksto žino, kad ji ir toliau vykdys „autonomijos kūrimo politiką“. Kitos tautinės mažumos stengiasi integruotis į Lietuvos valstybinį gyvenimą ir pagal savo įsitikinimus renkasi sau artimas partijas bei neužsiima antivalstybine veikla. Juk gyvename tautinėje valstybėje, kur pagal įstatymus visi turime mokėti valstybinę kalbą, mokėti rašyti, taigi visi turime baigti lietuviškas mokyklas. Juk čia yra mūsų etninės žemės, o lenkai, rusai ar kiti kitataučiai nėra mūsų okupantai, kad diktuoūt savo valią. Dabar kai kuriuose vietovėse mūsų tautiečiai jaučiasi lyg gyventų tipiško tautinio genocido sąlygomis. Sakytiau, jokios logikos neturi ir noras steigti lenkišką ar rusišką universitetą. O gal turime aukštos kvalifikacijos penktąją koloną? Visos tautinės mažumos turi integruotis į mūsų tautos gyvenimą ir tam pagrindas turi būti geras lietuvių kalbos mokėjimas. Juk turkai Vokietijoje net nekelia klausimo dėl turkų mokyklų, o jų ten yra apie penkis milijonus (anksčiau kalbėta apie tris milijonus). Ir nesuprantama mūsų prezidento V. Adamkaus replika, kai pradėjo mokyti Latvijos vadovę, kaip reikia spręsti tautinių mažumų reikalus. Estai su latviais tuos reikalus sprendžia konkrečiau ir kur kas logiškiau.

Lenkų rinkimų akcija pradėjo ir tokią akciją – moko troleibusuose lenkų kalbos. Gal dar šiek tiek suprasčiau, kad reikia keletą žodžių ar frazių mokėti angliškai, bet kai perša čia, Vilniuje, buvusių okupantų kalbą, tai jau mane kaip lietuvių žeidžia. Vilniečiai ir apylinkių gyventojai dar neužmiršo to laikotarpio, kai kolonistai ir lenkų kareiviai žudė Vilniaus krašto gyventojus, o kur dar Armijos Krajovos žudynės. Čia daug kur pasireiškia ir mūsų aukščiausios valdžios lietuviško stuburo neturėjimas, nes kai perskaičiau, kad Ispanijoje atidaromas Lietuvos ir Lenkijos kultūros centras, tai pasirodė iš vis keista. O kodėl ne Lietuvos, Latvijos ir Estijos kultūros centras? Juk į mus žiūri pasaulis kaip į Baltijos seseris. Ką apie tai galvoja Baltijos valstybių vadovų taryba? Juk kasmet šalių vadovai susitinka pasitarti vis kitoje valstybėje! Iš kur atsiranda Lenkija? Su Latvija mus sieja ir giminystės ryšiai – visgi esame baltai. O ir estų liuteroniškas praktiškumas mums nepakenktų. Iš kur tas siekis slaviškėti? Labai įtartini ir aukščiausių Lenkijos vadovų ir Lietuvos „elito“ kassavaitiniai susitikimai prezidentūrose. Visuomenė turėtų žinoti, kokie reikalai verčia tai daryti.

Strazdelio,
S. 50x50, 1971 m.

Jau nemažai laiko praėjo nuo prezidento metinio pranešimo Seime, tačiau dar vis negaliu suvokti, kokiai visuomenei ar valstybei jis skirtas. Prezidentas kreipėsi į Seimo pirmininką, Seimo narius ir į pilietes bei piliečius. Kodėl ne į ponus ir ponias? Juk esame lietuviai ir sovietinis kreipimasis „draugai ir draugės“ ar, kaip dabar mėgsta kreiptis buvę komunistai, „bičiuliai“, mums netinka. Taigi prezidentui prabilus apie valstybės tapatybės krizę, pačiame kreipimesi išgirdome valstybės tapatybės krizės ženklą.

Tautinėje valstybėje tokie pasakymai kaip „bendrapiliečiai“ ar „piliečių valstybė“ skamba tikrai keistai. Ir kokia gali būti valstybės tapatybės krizė, jei lietuviai Lietuvoje sudaro apie 80 procentų visų gyventojų, o likę jau seniai turėjo išmokti kalbėti lietuviškai. Jie turi Lietuvos Respublikos pasus, o pasai neturi būti išduodami, jei neišlaikomi lietuvių kalbos egzamino. Taip yra visame pasaulyje. Tautinė sudėtis Latvijoje bei Estijoje kamieninių tautų atžvilgiu daug prastesnė, tačiau jie nepataikauja, nenuolaidžiauja tautinėms mažumoms. Lietuvoje, deja, ėjimas valstybės tapatybės krizės link įteisinamas.

Veikianti lenkų autonomininkų organizacija, kurios tikslas daryti viską, kad Vilniaus krašto lietuviai jaustųsi kaip Sibiro tremtiniai, pakeitė savo pavadinimą, išbraukę organizacijos tikslus, parašė partijos programėlę, tapo Lenkų rinkimų akcija (LRA), o Teisingumo ministerija ją įregistravo kaip legaliai veikiančią Lietuvos Respublikoje partiją. Jos diskriminuojančią veiklą lietuvių atžvilgiu, ypač švietimo srityje, mato Švietimo ministerija, nereaguoja valstybės saugumo institucija, valstybės vadovai ir nieko nedaro valstybės tapatybės žalojimui šalinti.

Vilniaus krašto lenkai – sulenkinti lietuviai, kurių ir pavardės gana lietuviškos, tik priesagos ir galūnės skiriasi. Buvę lenkų okupantai ir kolonistai jau seniai iš Vilniaus krašto pasišalino, jų patirtis praverė kolonizuojant Pietų Prūsiją ir tas vokiečių žemes, kurias gavo po Antrojo pasaulinio karo.

Tautinė lenkų mažuma Lietuvoje turėtų konsoliduotis su kamienine lietuvių tauta, laikyti save Lietuvos lenkais, kaip tai daro kitos tautinės mažumos. Tarkim, Lietuvos žydai save vadina litvakais, kalba ir rašo lietuviškai ir dėl to nepergyvena. Panašiai elgiasi ir kitos tautinės mažumos.

Jei jau LRA įregistruojama, jos vadovams, pakeitus veiklos kryptį, derėtų ją nukreipti į Lietuvos lenkų integraciją į kamieninės tautos gyvenseną, papildomai steigti lietuviškas mokyklas, gal net atsisakant lenkiškųjų, o lenkiškos tapatybės, kalbos bei kultūros palaikymą vykdyti per kultūros centrus. Taip yra visame pasaulyje. Ir, ko gero, to nori dauguma Vilniaus krašto gyventojų. Tačiau Lenkijos valstybinė propaganda bei parama maskuotiems siekams tiesiogiai kenkia Lietuvos valstybės tapatybei.

Pranešime kalbėta ir apie patriotinį ugdymą. Ir nė vienu žodžiu neužsiminta kas daroma, kad jis būtų gaivinamas. Prezidentas pirmas turėtų imtis jaunimo organizacijų globos, skatinti skautų, jaunlietuvių, ateitininkų, jaunųjų šaulių organizacijų kūrimąsi,

vietoj žaisliukų Prezidentūros kiemelyje pasirūpintų jų uniformomis. Tos jaunimo organizacijos jau pagal savo įstatus tvirtintų patriotinius visuomenės pagrindus. O ir tėveliai neliktų abejingi, nes jiems rūpėtų atžalų turnyrai, žaidimai, organizacinė veikla. Taigi, J E Prezidente Valdai Adamkau, pirmyn!

Pranešime užsiminta ir apie kaimynų svarbą. Aišku, su slavais rytuose, vakaruose ir pietuose dera turėti reikalų, bet gal svarbesnės šiaurės valstybės – Latvija, Estija, Suomija; jos artimos gyventojų skaičiumi, teritorija, tragiškų istorijos įvykių bendryste. Kai SSRS užpuolė Suomiją, buvo bandyta tarp minimų šalių sudaryti karinį aljansą, tačiau įsikišo Lenkija ir jis žlugo. Greitai ir ją pačią okupavo sovietai ir vokiečiai, net bendrą pergalės prieš ją paradą organizavo (apie tai kažkodėl dabartiniai istorikai vengia kalbėti).

Kai vykdoma nacionalinė politika, įsigali patriotizmo dvasia, kuri skatina ekonomiką, mokslą, kultūrą, visavertį gyvenimą. Tuomet ir verslas savyje randa paskatų remti kultūrą. Verta prisiminti, kaip sparčiai kilo Lietuva 1920-1939 metais. Valstybė negailėjo lėšų mokykloms, universitetams, todėl iškilo savo mokslininkai, filosofai, rašytojai, menininkai. Dar ir dabar vertybes semiamės iš ano palikimo. Ar gali ką duoti šių dienų kosmopolitai, „makdonaldiškos“ kultūros skeidėjai, „žvaigždžių ir žvaigždelių“ televizijos programos, „realybės šou“ kurdėjai? Vyksta lietuviškos kultūros nuvertinimas. Dar gerai, kad randasi nemažai, nors visiškai valstybės neglobojamų, šviesuolių kultūros veikėjų, palaikančių tautišką kultūrą, saugančių ją nuo galutinio sužlugdymo. Europos Sąjunga palaiko kiekvienos valstybės savitumą, išskirtinumą kitų valstybių apsuptyje, nacionalinės kultūros plėtrą, tačiau įsigalintis kosmopolitizmas kėsina viską suvienodinti. Jau buvome „homosovietikais“, „internacionalistais“, todėl turime atsilaukyti prieš Sorošo ir panašius tapatybę naikinančius fondus.

Prie valstybės tapatybės krizės esmingai prisideda ydingas Lietuvoje įstatymų įtvirtintas požiūris į Lietuvos pilietybę. Mano galva, kiekvienas lietuvis ar jo palikuonis, kur jis begyventų, vos atvažiavęs į Lietuvą ir pareiškęs pageidavimą tapti mūsų valstybės piliečiu, automatiškai turi gauti lietuvišką pasą, jei tik nėra nusikaltęs mūsų valstybei. Tai turi būti įtvirtinta įstatymu trumpai ir aiškiai. Atitinkamai turėtų būti numatyta, kad užsienietis, kurio veikla kenkia mūsų valstybingumui, kaip nepageidautinas šalinamas iš Lietuvos.

Pridursime, kad metiniame pranešime neišgirdome apie valstybės lėšų panaudojimą, apie mūsų mokslo ir pramonės prioritetus, kokiomis mūsų tautos galiomis mes galime būti naudingi sau ir Europai.

Taigi, ieškant patriotizmo stokos ir valstybės tapatybės krizės priežasčių, savaime žvilgsnis krypta į siekio trūkumą tokioms priežastims šalinti, patriotizmą ir valstybingumą tvirtinti. Visais rašinyje paminėtais klausimais prezidentas turi veiksmingos iniciatyvos teisę bei galias.

Su pono Jono Meko kūryba teko susipažinti pagal programą „Antiholivudinis kinas“ dar mokantis kinematografijos institute Maskvoje. Sužinojau, kad J. Mekas lietuvis, o bendramoksliai klausinėjo, ar ne lietuvis ir (regis graikas) Džonas Kasavitis, nes ir tas priklausė tai pačiai draugijai. Išgaravo iš atminties tie mūsų į saviveiklos kūrinius panašūs filmai, išliko nuotrupos apie baltaodės ir juodaodžio vestuves, daugybę svečių ir šlamštu užverstus koridorius. Vėliau sužinojau, kad J. Meko būta Vilniuje, kad čia sovietmečiu išleido savo poezijos rinktinę. Ją nusipirkau, tačiau pelnytai greit pamiršau.

Tik išleidęs keletą pašto vokų su minimo dailininko atvaizdu, pradėjęs domėtis J. Meko „kūryba“ ir pačiu asmeniu, aptikau įdomių faktų.

Kodėl jis apsigyveno Niujorke, o ne Čikagoje, kur didelė, tautiškai susipratusi lietuvių bendruomenė? Pasirodo, tipiskam kosmopolitui, globalizmo gynėjui, besipriešinančiam bet kokiems Lietuvos laisvės siekiams, atsisukusiam dalyvauti užsienio lietuvių Lietuvos laisvinimo veikloje, Čikaga netiko. Tapo suprantama ir anuometinės komunistinės Lietuvos valdžios meilė poetui, kad net jo poeziją išleido LTSR leidykla. Paaiškėjo ir dar daugiau.

„Karjerą“ J. Mekas pradėjo Niujorke į jį panašių draugų kompanijoje kaip kino filmų gamintojų kooperatyvo steigėjas, vėliau kooperatyvas keitė pavadinimus į „Naujos bangos kinas“ ar dar kitokius, žiūrint, kiek kartų jį suimdavo už pornografinių filmų gamybą. Įdomūs apie šį „gamybininką“ užsienio bei užsienio lietuviškos spaudos komentarai („NewYork Post“, „New York Times“, „Tėviškės žiburiai“, „Keleivis“), kuriuose rašoma, kad J. Meko rodomi filmai su bjauriomis intymiomis scenomis. Kaip pavyzdį protavimo siekiui sunaikinti vienas dienraštis pateikia J. Meko ir kito jo draugo filmus „Homoseksualinės meilės istorijos“, rodomus J. Meko miegamajame. Kitas dienraštis skelbia J. Meko ir dar kelių žmonių areštą už šlykštų sekso filmų rodymą, tačiau teismo paleistus už 1500 dolerių užstatą. Po dešimties dienų dienraštis vėl skelbia, kad J. Mekas areštuotas, nes rodė minimus filmus bei ėmė mokestį teismo išlaidoms padengti.

Iš grįžusio iš JAV į Lietuvą publicisto, čia pagarsėjusio išleistomis keliomis knygomis bei aktyvia visuomenine veikla, nuoseklaus globalizmo demaskuotojo Viliaus Bražėno teko sužinoti įdomią istoriją sietiną su J. Meku.

Publikuotas rašiniai įvairiuose užsienio bei Lietuvos periodiniuose leidiniuose, pažįstamas V. Bražėnas pasiūlė savo plunksnos talką vienam kaimui skirtam laikraščiui. Redaktorius mielai sutiko ir net kvietė bendradarbiauti. Tačiau išsiuntęs net tris rašinius minimam dienraščiui, nesulaukęs jokio atgarsio, laikraštyje išvydo kito užsienio lietuvių, J. Meko, rašinius „Laiškai iš Niekur“, kurie dažniausiai pasirodo esą „laiškai apie nieką“. V. Bražėnas redaktoriui parašė laišką, kuriame charakterizuoja rašinių autorių tvirtindamas, kad, pagal už Lietuvos laisvę kovojusios išeivijos standartus, Jonas Me-

kas priklauso į Lietuvos Nepriklausomybę ranka numojusių ir su okupantų statytiniais bendradarbiavusių išeivių grupei. Dėl šios bei kitų jo internacionalių kultūrinių savybių ir susidūrimų su JAV policija pornografijos fronte, jis jaučiasi „kaip namie“ tarp dabartinių „akademikų“ ir nomenklatūrininkų, priimtas bendradarbiauti su kaimui skirtu laikraščiu.

Taip V. Bražėnas išsiaiškino laikraščio poziciją viešosios nuomonės formavimo fronte, tapo ir man aišku, kodėl klojamas raudonas kilimas Meko muziejui Lietuvoje. Už nepriklausomybę jam kovoti nereikėjo, nepriklausomybė jam buvo atnešta „ant lėkštutės“, kaip ir kiekvienam Niujorko komersantui, reikėjo ją pasiimti ir atidaryti savo „muziejų“. Panašiai proteguojamas Jurgis Mačiūnas su savo judėjimu „Fluxus“, kurį apibūdina kaip teisę į eksperimentą ir fantaziją... dėlioti daiktus. Panašiai pasielgė milijonierius Solomonas R. Guggenheimas, įkurdamas savo muziejų – ermitažą savo tėvynainių menui reklamuoti Niujorke. Muziejus ir vadinos „Bedaiktės tapybos muziejumi“. Muziejus plėtėsi, buvo nupirkti V. Kandinskio, L. Feiningerio, D. Flavino, H. Hofmano bei kitų avangardistų darbai.

Mums, lietuviams, aktualesnis ne šis trumpalaikis, nepopuliarus instaliacinis bei daiktinis menas, o visų epochų ir krypčių Lietuvos menas bei jam skirtas muziejus ermitažas, kuriame vietos rastųsi ir šių dienų talentams.

A. R. Šakalys,
S. 58x27, 1963 m.

Pastaruoju metu per televiziją vis dažniau rodomas siužetas apie 23 mlrd. litų, skiriamų Lietuvai 2007–2013 metais iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Parama mokslui, ekonomikai, naujoms technologijoms įsigyti aiški, suprantama, tačiau parama skiriama kažkokiai sanglaudai. Su mokslu ir technika – aišku, bet kas yra ta sanglauda – niekas neaiškina.

Spaudoje pasirodo žinučių apie to žodžio reikšmę. Pavyzdžiui, Romualdas Ozolas apie sanglaudą kalba pasitelkdamas Lenkijos elgesio pavyzdį. Atrodo, kad lenkai jau pradėjo naudoti tokias lėšas ir tą sanglaudą ar sandraugą jau realizuoja. „Lenkija dirba visomis kryptimis, rašo R. Ozolas – ir visais įmanomais būdais“. „Kresuose“ (tai reiškia ir Vilniuje) Lenkija per kultūrinių ryšių atgaivinimą (paveldo, visų pirma bažnyčių ir vienuolynų materialinę ir dvasinę globą, pamaldas lenkų kalba, lenkų kultūros centrų, lenkiškų mokyklų steigimą ir finansavimą ir kita) „ima“ vietos žmones ir lenkiškos dvasios saitas sieja juos su Lenkija. Anot R. Ozolo, pavyzdys yra 1791 m. lenkiška konstitucija, kuri, kaip žinoma, praktiškai panaikino Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Įkyriai peršamas Lietuvos lenkų asmens dokumentuose vardų ir pavardžių rašymas lenkiškais rašmenimis. Ir tai daroma pakankamai ciniškai kitoje valstybėje. Vyksta ir dar keistesni dalykai: Švietimo ir mokslo ministerija siūlo Vyriausybei pritarti, kad Vilniuje būtų įsteigtas Lenkijos Baltstogės universiteto filialas. Ministrė Roma Žakaitienė teigia, kad priešingu atveju Lietuvai grėstų tarptautinis skandalas. Pabandykite, nesusivokianti ponija, pariteto pagrindu įsteigti lietuvišką universitetą Varšuvoje ar Krokuvoje – skandalas iš lenkų pusės tikrai kiltų.

Lenkija plėtoja seniai svajotą, bet dar neįgyvendintą Lenkijos ir Baltijos valstybių sandraugos ar sanglaudos idėją, o mūsų valstybės valdovai bei Švietimo ir mokslo ministerijos klerkai tarsi kokios lenkų prostitutės tyli arba pritaria.

Kitos sritys – pramonė, energetika. Kokios yra numatomos statyti naujos atominės elektrinės perspektyvos? Jau lenkams perleidom „Mažeikių naftą“, gal ir Būtingę, ruošama finišui, „Klaipėdos nafta“. Estija jau dabar apie tokį pavojų išpėja, ketindama iš naujo AE sutarties pasitraukti, veikiau bendradarbiauti su suomiais, o ne slavais.

Įdomių samprotavimų perskaičiau žurnale „Galadusys“, kuris leidžiamas Lenkijoje lietuvių ir lenkų kalbomis. Tas žurnalas, skirtas pasienio regionui Seinai – Lazdijai, finansuojamas iš Europos Sąjungos lėšų. Žurnalas įdomus, spausdinantis daug etnografinių nuotraukų, tačiau jame „praslysta“ sanglaudos idėjos. Jei mūsų spauda mini tik Lenkijos ir Baltijos šalių sandraugą, tai žurnale rasime ir nuostatų plėsti įtaką regione „Nemunas“. O tai lenkų, lietuvių ir baltarusių teritorijos. Čia rasime ir cituojamą lietuvaite, kuriai gėda būti lietuvaite.

Taigi kaimynai sanglaudos milijardais jau efektyviai naudojami. Antai Lenkijos ambasadorius Lietuvoje jau turi „nuovirų“ iš tų milijardų, pretenzingai pareiškdamas, kad

lietuvišką užrašą ant Adomo Mickevičiaus paminklo reikėtų perrašyti lenkiškai, nes lenkai lietuviško užrašo nesupranta. Iš tikrųjų tokiems ambasadoriams turėtų būti parodyta vieta „kur vėžiai žiemoja“ arba pasiūlyti pasirinkti valstybę, kurioje nereikia laikytis tos valstybės įstatymų ir taisyklių.

Analizuojant vykstančius reiškinius Lietuvos ir Lenkijos santykiuose, sandraugą bei sanglaudą, ryškėja pastarųjų žodžių prasmė: savo nepriklausomybę pamažu atiduodame Lenkijai.

Santykių raidos sugretinimui dera prisiminti A. Smetonos laikus. Kultūros ir švietimo sistema buvo plėtojama tik lietuvišku pagrindu, o visiems kitataučiams buvo sudarytos sąlygos jau nuo pirmos klasės integruotis į mūsų valstybės gyvenimą. Mokyklos buvo statydinamos valstybės pakraščiuose, įrengiant jas pagal geriausius europinius pavyzdžius. Rezultatai buvo akivaizdūs: Lietuva sugebėjo pasivyti klestinčias Europos valstybes visais ekonominiais rodikliais, ypač žemės ūkyje. Klestėjo kultūra, menas. Kiek iškilų asmenybių išugdė vien Marijampolės Rygiškių Jono mokykla, o ten buvo Lietuvos pakraštys. Per 17 antrosios nepriklausomybės metų tik vienintelis švietimo ministras Zigmas Zinkevičius ėmėsi tautinių mažumų integravimo į mūsų valstybės gyvenimą. Prezidentas V. Adamkus, matyt už tai jį atstatydino, o ir krikščionys demokratai su A. Saudargu priešakyje atsisakė jį palaikyti. Susidariusį vakuumą mūsų švietimo sistemoje užpildė lenkų „autonomininkai“, kurie Vilniuje akivaizdžiai terorizuoja Lietuvos valstybės kamieninės tautos gyventojus.

Vis garsiau kalbama apie draugystę su Prancūzija. Dar ji nevadinama kaip Lenkija strategine partnere, tačiau tendencija akivaizdi. Nejaugi istorija mūsų nepamokė? Apie lenkus nekalbėsime – jie niekad nebuvo mūsų draugai, o ir patys nesiruošia tokiais būti. Lenkai nuo seno dievino prancūzus, juos stengėsi laikyti „strateginiais partneriais“ dar 1917–1918 metais, kai jie per Europos Tarybą stabdė lietuvių mūšius su bermontininkais ir piršo derybas. Lietuviai anuomet tokius lenkų pataikūnus prancūzus Lietuvoje buvo suėmę kaip šnipus, tačiau, laimėję kovas su bermontininkais ir bolševikais, paleido. Po Želigovskio intervencijos į Lietuvą, 1920 m. po Giedraičių kautynių, kai lenkai jau bėgo iš Vilniaus, Prancūzija, kaip Europos Tarybos narė, sustabdė lenkų vijimą iš Lietuvos ir pasiūlė konfliktą sureguliuoti diplomatinio būdu. Mes netekome Vilniaus ir Vilniaus krašto. Prancūzų vadovaujama Antantės koalicija vos neatidavė lenkams ir Klaipėdos, bet mūsų savanoriai ir sukilėliai prancūzus iš Klaipėdos išvijo, valdžią paėmė į savo rankas. Dera priminti ir visai nesenus įvykius, kai prieš pat skelbiant mūsų antrąją nepriklausomybę, Prancūzijos prezidentas Miteranas rašė laišką V. Landsbergiui ir prašė nepriklausomybės siekiu netrukdyti M. Gorbačioviui daryti „perestrioką ir glasnost“. Jei ne V. Landsbergio išmintinga diplomatija, gal ir dabar murkdytumėmės sovietinėje pelkėje.

Įdomūs dr. Rūtos Gajauskaitės pastebėjimai apie kitus sanglaudos aspektus. Mūsų valdžios dažnai painioja tautines, socialines problemas su seksualinėmis mažumomis. Jei vienos mažumos gali būti politinio nagrinėjimo objektai, tai biologiniams genetikos

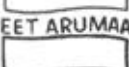
nukrypimams politikoje negali būti vietos; tokias anomalijas reikia palikti medicinai, kuri, paisydama medicinos etikos nuostatų, anomalijas laikytų paslapyje. O jų viešinimas, gėjų maskaradai tautą veda į visuotinį iškrypimą. Tačiau valdžios ne tik toleruoja panašius „judėjimus“, bet ir lėšų jų veiklai skiria, skatina žalingų reiškinių plėtrą. Antai Kauno Vytauto Didžiojo universiteto „šviesuoliai“ pačiame universitete surengė mokslinę konferenciją apie homoseksualizmo plėtrą. Už kokias lėšas? Gal ir čia sanglauda, gal ji finansuojama iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų? Juk kalba eina apie „mažumas“, tik – genetinių anomalijų. Gal taip siekiama sunaikinti mažąsias tautas, tarp jų ir savąją?

Europos struktūriniai fondai mokslui, naujoms technologijoms gal ateityje ir atsipirks grąža tam tikrais pasiekimais, naudingais Lietuvai ir Europos Sąjungai, tačiau milijonai kažkokiai sanglaudai, kurios prasmės neatskleidžia nei mūsų, nei Europos žiniasklaida, gali pasitarnauti Lenkijai taikiomis priemonėmis realizuoti Želigovskio siekius Lietuvoje, o demoralizuojančių visuomenę iškrypėliškų mažumų veiklos palaikymas gresia Lietuvai ištirpti Europos Sąjungos katile.

MIKALOJAUS DAUKŠO „POSTILĖS“ REIKŠMĖ, SUPRATO VISAS PASAULIS

ERNST FRAENKEL

PEET ARUMAA

JAN OTRĘBSKI

ALFRED SENN

JANIS ENDZELINS

1599

...ne žemės derlumų,
ne draubūžių skirtingumu,
ne šalies gražumu,
ne miestų ir pilių tvirtumu
gyvuoja tautos, bet daugiausia
išlaikydamos ir vartodamos
savo kalbą, kuri didina ir
išlaiko bendrumą,
santaiką ir brolišką meilę.
Kalba yra bendras meilės
ryšys, vienybės motina,
pilietiško tėvas,
valstybės sargas.
Sunkink ją - sunkinsi
santaiką, vienybę ir gerovę.
Sunkink ją - užtemdysi
saulę danguje, sumaišysi
pasaulio tvarką, atimsi gyvybę
ir garbę...

MIKALOJUS DAUKŠA

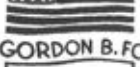

CHRISTIANS STANG

FILIP FORTUNATOV

EINO NIEMINEN

GORDON B. FORD

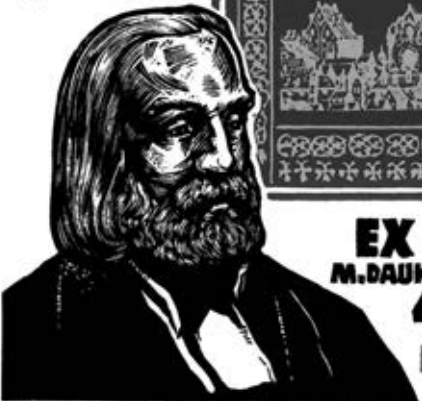

IKUO MARATA

GUIDO MICELINI

ADOLF ERHART

IVAN DURIDANOV

EX LIBRIS
M. DAUKŠO „POSTILĖS“
400
KĖDAINIŲ M. DAUKŠO
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Guggenheimo muziejus ar Rytų žydų kultūros centras?

[2008 BALANDIS]

Daugelį šokiravo žydų (litvakų) prisipažinimas, kad jie numatomame statydinti Guggenheimo muziejuje darys savo parodas, susitikimus, kas sugadino to muziejaus projektą pristatymo „kaifą“. Mums, lietuviams turėtų atrodyti, kad ten turėtų būti eksponuojamos didelės vertės kūrinių parodos. Tačiau, pasirodo, taip nebus, nes tame moderniame „griozde“ nebus viso žydų elito kūrinių, o tik – iš Rytų Europos. O tam užtektų ir vienos salikės. Buvo aukšto lygio menininkų, kaip Isakas Lavitanas ar Samuelis Rozinas, o šiaip buvo mėgėjai, kaip Markas Šagalas ar Eugenijus Cukermanas.

Kad būsimajame muziejuje įsisteigs „litvakų“ susibūrimo modernus centras, galėjo nustebinti ir generalinį Ermitažo direktorių Michailą Petrovskį, nes tai – plačiai žinoma asmenybė; rusai turi didelę modernaus meno supratimo ir vertinimo patirtį. Kadangi modernaus meno kryptį apsprendžia architektūra, tai vien faktas, kad į Rusiją atvyko net toks modernizmo grandas kaip Le Korbiuzje, jau daug pasako. Šalia iškart radosi skulptoriai, tapytojai, kaip Vladimiras Tatlinas, Kazimieras Malevičius, Vasilijus Kandinskis ir kiti, o toks menas gavo „industrinės“ skulptūros, tapybos vardą. Šiam menui reikia erdvių, jis įkvepia dvasią betono, plieno ir stiklo monstrams. Jis gyvybės formų ir spalvų žaidimas, tačiau – ne daugiau. Taip tarp menininkų eina grumtynės, kas kuo nustebins, šokirus, sugalvos naują techniką ir t.t. Ir tam nereikia baigti akademijų bei mokėti paišyti. Dabar, kad ir Šiuolaikinio meno centro (ŠMC) (yra tokia galerija Vokiečių gatvėje) kavinukėje apie meną beveik nediskutuojama. Ten sprendžiamos „problemos“ kaip „prastumti“ koki projektą, renginį, gauti pinigų. Visi ten sukasi tokiame užburtame rate. Ir niekam nesvarbu, kad tokie parodų rūmai stovi tušti, nes parodų beveik niekas nelanko, nebent ateina į atidarymus, ir tik – savo. Lankomumas panašus, kaip J. Meko ir J. Mačiūno „vartuose“. Gi pastaruosius galėtų talpinti ŠMC.

Guggenheimo galerijos sumanytojai dažnai mini Jono Meko ir Jurgio Mačiūno pavardes, tačiau kaip priežastį, o ne esmę. Kadangi jie labiau kosmopolitinio meno teoretikai, tiesiog žinomesni Lietuvoje, todėl jų pavardėmis galima manipuluoti. Jie „litvakams“ netrukdo. Niujorkas savas miestas, ir visi ten savi. Visi kovotojai už Lietuvą, patriotai seniai iš ten pabėgo į Čikagą, Bostoną ar Floridą.

Labai skubama. O skubėti reikia tuo labiau, nes Prezidentas „amerikonas“, žinomas kaip „Santaros – Šviesos“ veikėjas, o ir „Atviros Lietuvos fondo“ įdirbis dar neišblėso. Taigi kosmopolitams Lietuvoje dar šiekios tokios galimybės yra. Vėliau gali ir nebebūti.

Išlenda ir kitas faktas. Duodama suprasti, kad ten bus „litvakų“ kultūros ir informacijos centras. Prieš prasidedant „muziejaus“ šurmuliui, netikėtai atsirado įstaiga su skambiu pavadinimu „Rytų Europos žydų kultūros ir istorijos tyrimų centras“. Ji įsikūrusi Vilniuje A. Smetonos gatvėje nedideliame bute, į kurį durys uždaros, telefono ragelis nekeliamas. Padėtis primena istoriją, kurią aprašė žinomas sionizmo tyrinėtojas Ridas Duglas knygoje „Ginčas apie Sioną“.

1913 m. mažoje kontoroje „Bnai Brit“ įsikūrė tokia ložė „Anti – defimacinė lyga“ (ADL). O 1933 m. tos ložės ideologinis vadeiva Bernardas I. Brovnas rašė, kad per ADL jau gali užkimšti gerkles visiems, kas ką bloga pasakys apie žydų veiklą. ADL įsitvirtino žiniasklaidoje. Panašia kryptimi, regis, veikiama pas mus. Guggenheimo muziejus būtų gera starto aikštelė, juolab, kad kambariukui A. Smetonos gatvėje su tokiu garsiu pavadinimu tikrai ankšta.

Pagalvojus, prie ko čia Rytų Europa ir jos pakraštys? Lenkijoje juk žydų yra kur kas daugiau, o Paryžiuje prieš karą jie turėjo savo centrą. Matyt lemia tai, kad lenkai yra didesni patriotai, o prancūzai vis dažniau pasisako prieš Amerikos politiką islamo atžvilgiu.

Kartais Leonidas Donskis pasako, kad mums trūksta prestižinio muziejaus, tarsi kosmopolitinis modernizmas ir yra „prestižas“. Net Amerikoje, kurią jis taip liaupsina, daugiausia žmonių sutraukia indėnų meno ir kultūros muziejai, o taip garsinamas Guggenheimo muziejaus stūkso apytuštis.

O mes turime Arklio ir Bitininkystės muziejus, Trakų ir Biržų pilis, M. K. Čiurlionio galeriją... Kiek vandens malūnų perstatydinta į viešbučius! Tikras turizmo rojus! Ir greta to, niekaip neužbaigiame Nacionalinio muziejaus, Sporto rūmų, Kino centro „Lietuva“, neįsibėgėja Nacionalinio stadiono statyba... Ir čia – Gugenheimo muziejaus projektų konkursas, išrinktas geriausias projektas! Ar reikia jo Lietuvai, Vilniui? Jei nereikia, tai kas gi ir kodėl to muziejaus statybą taip atkakliai perša?

Minimo muziejaus statyba, jau įvardinta kaip mažesnė „Leo LT“ afera, duoda atsakymą į klausimą, kam reikalingas muziejus. Be mikroskopo matyti, kad labiausiai reikalingas jis nuteistam už „gerus darbus“ Artūrai Zuokui ir „Rubikono“ grupei. Ir ne pats muziejus, o jo statyba reikalinga, nes iš jos pinigai, pinigai...

Daugeliui tik juoką sukėlė iš Izraelio atvykę virgulininkai ieškoti to, ko nepadėjo. Deja, jie nenori prisiminti, kad „litvakai“ vietą prie Sporto rūmų pardavė carinei Rusijai ir už tuos pinigus nupirko žemę Olandų gatvėje. Į jas galėjo perkelti likusius palaikus, ten vėliau „litvakai“ ir laidojo savo gentainius, kol komunistai tų kapinių neišniekino ir nepastatė ant jų Laidotuvių rūmų. Priimti kitokį sprendimą dėl minimos vietovės vien atskirų užsienio pareigūnų ar organizacijų raginimo pagrindu – netinkamas būdas. Sprendimas turi būti rimtai pagrįstas, apsvarstytas ir išdėstytas teisine kalba, o ne paremtas virgulių argumentais.

Vietą prie sporto rūmų per pavasario potvynius buvo užliejama, todėl, siekdami apsaugoti nuo užtvindymo savo kareivines, caro armijos kareiviai ten pildavo pylimus. Kadangi visos kapinės įrenginėjamos ant kalvėlių, iki šių dienų dėl minimoje vietoje buvusių kapinių niekas nesisielojo. Reikalas radosi prasidėjus pelningoms statyboms.

Labai panašu, kad šurmulys sukeltas siekiant, dar kartą pardavus vietovę, turėti materialią naudą bei dar kartą pasauliui parodyti, kokia niekinga ta „žydšaudžių tauta“ (pastaruoju siekiu jau spėjo sukelti šurmulį JAV kongrese). Panašumą tvirtina prieš keletą metų įvykis su toromis.

Lietuva Jeruzalės žydų bendrijai su iškilmingomis ceremonijomis perdavė 309 toras, nors kultūros vertybėse saugomos jų kilmės šalyje. Toroms buvo padaryta išimtis įsiklausius į nuomonę, kad muziejuje saugoti toras yra šventvagystė, kad jos gali būti laikomos tik sanagogose, o susidėvėjusios – užkasamos. Vis dėl to vėliau Lietuvos toros pasklido po visą pasaulį, o viena iš jų buvo perduota JAV lėktuvnešiui. Pasirodo, kad pardavinėti ar pardavinėti žydų šventais laikomus dalykus nebėra šventvagystė.

Kaip ir dauguma menininkų, nepriklausydamas jokiai partijai, per rinkimus balsuoju už vieną jų, nors pilnutinai tos partijos programa manęs netenkina. Buvo laikai, kai rinktis nereikėjo, nes tebuvo viena partija. Kai Pietuose apsilankęs SSRS aukščiausio sovieto pirmininkas, pavaišintas šašlyku, paprašė parduoti geriausią avinėlį, kad sugrįžęs vėl pasivaišintų šašlyku, gruzinas atvedė prie išvykstančio pirmininko lėktuvo vieną avinėlį ir pasiūlė rinktis. Suglumęs svečias pareiškė, kad jis negalys iš vieno rinktis. Gruzinas nesutriko, ir atšovė: „O kaip tave vieną iš vieno išrinko?“

Dabar partijų daug, tačiau programos vienodos, nuobodžios, be realių rimtų idėjų, kaip ir ta dabartinė kosmopolitinė abstrakti tapyba. Taigi nors partijų daug, panašu, kad renkamės vieną iš vienos. O norėtusi, kad būtų kitaip, kad partijos programoje atsispindėtų lūkesčiai ir tų žmonių, kurie eina balsuoti nenorom arba visiškai neina. Kai ką, kas rūpi gal ne man vienam, paminėsime.

Pasaulis margas kaip genys: rasių, tautų, valstybių, valstybinių santvarkų, luomų, žmonių didžiulė įvairovė. Komunistų skelbta lygybė iš tikrųjų buvo utopija, nes nelygybė prasideda ten, kur prasideda kūryba; kuriantysis visuomet iškils virš nekuriančiojo. Tačiau perteklinę turtinę nelygybę valstybė gali ir privalo reguliuoti.

Taip jau nusistovėjo, kad vieni siuva batus, kiti jais prekiauja, dar kiti tiems batams „odas“ augina. Tas, kuris batais prekiauja ir geriau uždirbdamas sukaupia pinigų, neša juos į banką, o jau bankininkas, tarsi nieko neveikdamas, pelno didžiausius pinigus. Regime įteisintą neteisybę: „odų“ augintojas ir batsiuovys skursta, o prekybininkas ir bankininkas lobsta. Padėti turėtų pataisyti progresyviniai mokesčiai; mažai uždirbantis mokesčių nemoka, daugiau ar daug uždirbantieji moka atitinkamai didesnius mokesčius. Per progresyvinius mokesčius valstybė, o ne atskiri individai tvirtėtų, per valstybinį lėšų perskirstymą būtų pasiektas socialinis teisingumas.

Kita įteisinta neteisybė yra piliečių teisių pažeidimas, apribojant jiems galimybę individualiai kreiptis į Konstitucinį teismą. Tokios galimybės ribojimas atriša rankas valdžioms pažeidinėti piliečių teises ir nuosavybę bei kitokias teises.

Gremėzdiška teisėsaugos sistema, kai piliečiai teismų sprendimus gali apskųsti Strasbūro teismui tik kai teismai pažeidė procedūrinius dalykus (Strasbūre bylos nugula ilgam laikui), prilygsta piliečių teisių nuolatiniam pažeidimui arba apribojimui ilgiems metams. Kita vertus, teismai, pažeidę teismines procedūras, materialiai nenukenčia, baudas Strasbūro teismo sprendimu moka Lietuvos valstybė. Manytume, kad Strasbūro teismo funkcijas daugeliu atvejų galėtų atlikti mūsų Konstitucinis teismas, o materialinę atsakomybę dėl procedūrų pažeidimo turėtų prisiimti teismai.

Kas dedasi gražiausiuose Lietuvos kampeliuose, prie vandens telkinių, kaip gamtos niokojimo sąskaita plečiama individuali turčių aplinka vos ne kasdien girdime per ra-

diją, matome televizoriaus ekrane. Labai norėtusi kažkurios partijos programoje matyti priemones nepraustaburnių veiklai sustabdyti bei jų veiklos rezultatams likviduoti, žinoma, pažeidėjų sąskaita. Tai turėtų atlikti įteisinti specialūs greito reagavimo būriai, kurie po teismo sprendimo viską nušluoja, apželdina ar užsodina vietovę, pateikia sąskaitą nusikaltėliams.

Lietuvos valstybė 1918 m. sukurta ant lietuvių tautos pamatų, atkurta 1990 m. ant tokių pat pamatų. Lietuvos Konstitucija tvirtina, kad valstybę kuria Tauta. O valstybinės tautinio švietimo ir ugdymo politikos nėra. Gera savybė būti tolerantišku, pakančiu kitoms tautoms, tačiau savo tautinį orumą reikia išlaikyti, jį puoselėti labiausiai. Taigi tautinėje valstybėje mokymas ir ugdymas turi būti vykdomas valstybine kalba. Deja taip nėra: Vilniaus krašte lietuviškos mokyklos uždarinėjamos, lenkiškos plečiamos. Tarkim, Vokietijoje gyvena apie 4 mln. turkų, tačiau turkų mokyklos nėra nei vienos. Turkams net į galvą neateina mintis kelti absurdišką reikalavimą – atidaryti valstybinę turkišką mokyklą. Tautinių mažumų reikmėms gali būti kuriami kultūros centrai, bendruomenių tarybos, bažnyčios, šeštadieninės ar sekmadieninės mokyklos tautinių mažumų kalboms mokytis. Juk baigę rusakalbę ar lenkišką mokyklą moksleiviai Lietuvoje sunkiau integruojasi į pilietinę visuomenę, valstybės gyvenimą.

Štai kas rūpi ne man vienam. Lūkesčius patenkintų tautiška, krikščioniška, konservatoriška partija, į savo programą įsirašiusi paminėtas ir kitas, gal ne mažiau svarbias nuostatas. Į tokią partiją, tikiu, ateitų ne tik „užsispyrėliai“ dailininkai, bet ir kiti piliečiai, kurie valstybės reikalams – politikai iki šiol tebėra abejingi.

S. Darius ir S. Girėnas,
S. 80x57, 1993 m.

S. Darius ir S. Girėnas,
S. 85x52, 1993 m.

LDK Gediminas – 650,
S. 83x50, 1991 m.

Visai neperdedu! Tiksliai. Su tiesioginiu vadovavimu iš Maskvos. Su „kolonos“ vadu, kuris šaiposi iš Lietuvos ir jos nekenčia. Šaiposi ir iš rinkimų komisijos, kurios pirmininką paskyrė dar AMB-as, kuri kandidatais į Seimą registruoja visus buvusius represinių struktūrų veikėjus (LKP CK, buvusios Vidaus reikalų ministerijos veikėjus, buvusius kagėbistus, buvusius ar esamu rezervistus, kolaborantus), nors tai prieštarauja Lietuvos įstatymams. Registruojami ir turintys „biznį“ verslininkai, kurių veikla išvis nesiderina su atstovaujamo darbu Seime. Kaip galėjo būti registruojamas kandidatu į seimą toks biznio aferistas kaip Viktoras Uspaskichas, jau anuomet „plovęs“ bendrovės pinigus per kažkokiose salose registruotas firmas? Kam tada reikalinga Zenono Vaigausko vadovaujama „šaraškina“ rinkimų kontora? Tik tam, kad priimtų iš partijų sąrašus? Todėl tikrus, siūlymus analizuojančius bei įstatymus kuriančius Seimo narius galima ant pirštų suskaičiuoti, o jų, tautos atstovais vadinamų, 141.

Savo bei giminių verslo rūpesčiai, „kolonos“ užsakymai, amžinos peštynės per sklypų, butų, pinigų dalybas, baksnojimai dėl girtavimo ar praleistų Seimo posėdžių, kelionėmis į užsienius rungtyniavimas – tokia Seimo kasdienybė. Antai, nusišpjoję į moralės, etikos bei teisės principus, keturiolika „kolonos“ veikėjų nusidangino į Maskvą gelbėti savo „reitingo“, į gelbėtojus kviesti savo lyderį. Jei tas lyderis paprašė prieglobsčio savo kilmės tėvynėje, mūsų žiniasklaida turėtų jį pamiršti. Parazitus, išdavikus, įvardijus tikraisiais vardais, reikėtų pamiršti visiems, kaip buvo pamiršti toks Ivanovas, Burokevičius ar Švėdas. V. Uspaskicho kalibras toks pat, kaip paminėtųjų. Tačiau spauda rašo, radijas skalambija, televizija rodo...

Jei Seimas dar turi savigarbos likučius, „penktosios kolonos“ šutvę iš Seimo turėtų vyti, o Z. Vaigauską išleisti į nepelnytą pensiją.

Vydūnas – 125,
S. 114x94, 1992 m.

Mstislavo Dobužinskio,
S. 104x56, 1995 m.

V. Gaulia, Sūduva
S. 76x42, 2007 m.

EX LIBRIS
Didžiojo Lietuvos dailininko
MSTISLAVO DOBUŽINSKIO

114. 2007 10 20

Paskutinis teismas Lietuvos žudikams.

C - 100 vnt.

302. 2004 09 07

Arvydas Šliogeris.

B - 80 vnt.

305. 2003 08 04

Vladas Putvinskis-Putvys.

B - 120 vnt.

382. 2004 02 22

60 metų Pirčiupių kaimo žudynėms.

B - 100 vnt.

401. 2004 04 02

**Dubingiuose atidengtas paminklas
lenkų žvėriškumo aukoms atminti.**

2007 10 22 dar kartą pakartotas.

B - 120 vnt.

C - 100 vnt.

405. 2007 11 16

**Grūto balvonų parko eksponatai
„pan Pilsudski“.**

B - 50 vnt.

422. 2005 01 24

**Pakeistas tekstas. Prieš 15 metų,
1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Seimas
paskelbė, kad antrą kartą atkuriamą
Nepriklausoma Lietuvos respublika ir
joje įsigali 1920 m. priimta Lietuvos
konstitucija.**

B - 50 vnt. (atspausdinta rašaliniu printeriu).

438. 2007 12 10

Šaulys prie demark linijos ties Vieviu.

B - 110 vnt.

446. 2005 08 03

Ties juodu (gėdos) stulpu Kaune.

B - 110 vnt.

543. 2008 01 30

Už „didįjį Izraelį“.

B - 120 vnt.

561. 2007 04 18

Klemensas Čerbulėnas.

B - 80 vnt.

578. 2005 03 15

Antanas Poška.

C - 90 vnt.

Trakų miesto senasis herbas

599. 2003 06 19

Trakų miesto senasis herbas.

A - 120 vnt.

**TRAKAI
SALOS PILIS**

600. 2003 06 20

Trakai. Salos pilis.

A - 120 vnt.

Be tautų apsisprendimo teisės negalima kalbėti apie žmogaus teisių pažeidimus, ypač jei tos tautos okupantų dvasiškai ir fiziškai naikinamos.

Tai čekėnai, baskai, kurdai, palestiniečiai, tibetiečiai...

Infringement of the human rights cannot be discussed without self – determination of nations, especially when the invaders are destroying these nations spiritually and physically. These are the Chechens, the Basques, the Kurds, the Palestians , the Tibetans ...

601. 2003 07 29

Tautų apsisprendimo teisė. T. V. Vilsonas.

A - 120 vnt.

Lietuvos valstybės gynimas nuo užsienio ginkluoto užpuolimo – kiekvieno Lietuvos piliečio teisė ir pareiga.

602. 2003 08 01

Lietuvos kariuomenei 85.

A - 100 vnt.

603. 2003 08 01

Lietuvos karalystė. Europos centras.

2003 09 24 pakartota žalia sp.

A - 130 vnt.

B - 60 vnt.

Antanas ŠABANIAUSKAS
(1903 12 16 – 1987 02 08)

Lietuvio Lietuvos pramoginė dainos maestro, Sovietinėla melais visų
savo moralikai žlugdomas, bet jo dainos iliko populiarios iki šių dienų.
Dabar savo nebūstancija šlovė gali pasigirti nebent šlame žanre
"neanstantis" Stepa Pavilaitis.

605. 2003 08 07

Antanas Šabaniauskas (1903-1987).

A - 120 vnt.

LIETUVOS MOKYTOJAI IZRAELYJE MOKĖSI
UGDYTI TOLERANCIJĄ ?!!

Palestiniečių pašto ženklas primena dar laisvą jų valstybę

Įdomu, kokios tolerancijos galėjo išmokyti "dievo išrinktoji tauta"? Prisiminkim jų pamokas Lietuvoje: E. Zuroffo, šantažus ar Izraelio ambasados diplomatų isterijas mūsų Seime. Istorija mums primena, kad ne už toleranciją ir gražias akis juos vijo iš savo žemių Azijos ir Europos valstybės.

604. 2003 08 04

Lietuvos mokytojai Izraelyje mokėsi ugdyti toleranciją ?!!

A - 120 vnt.

606. 2003 08 07

1993 m. rugsėjo 1-oji. Pirmoji laisvės diena.

A - 120 vnt.

607. 2003 09 13

Lakūnui konstruktoriui V. Kėnsigailai - 70.

A - 100 vnt.

Lietuvos aktyviųjų fronto (LAF) narys, 1941 m. birželio 23 d. sukilimo stašo narys, Laikinosios Lietuvos vyriausybės švietimo ministras, ryšių ministro pėrmėninko pėrvėjas.

609. 2003 09 17

Prof. Juozui Ambrazevičiui – Brazaičiui - 100 (1903-1974).

A - 100 vnt.

Prieš 15 metų (1988 10 07) ant Gedimino kalno bokšto vėl suplevėsavė laisvosios Lietuvos simbolis – trispalvė. Nepamirškite šios datos ir šlapdėlin dvaras.

608. 2003 09 14

Prieš 15 metų (1988 10 07) ant Gedimino kalno bokšto vėl suplevėsavė laisvosios Lietuvos simbolis - trispalvė.

A - 100 vnt.

610. 2003 09 18

Birželio 14 - lietuvių tautos genocido diena. Lietuvos saugumo departamento 1940 m. ypatingosios komisijos narių sąrašas. Voko atviruke - tekstas anglų kalba.

A - 110 vnt.

KARALIAUČIUS**RĖGIUSMONS
KÖNIGSBURG****611.** 2003 09 21**Karaliaučius, Regiusmons, Königsberg.**

A - 100 vnt.

Prieš 50 m. (1953 11 08) užsienio lietuviai Bostone (JAV) išleido „LIETUVŲ ENCIKLOPEDIJOS“ 1-ąjį tomą.
Enciklopedijos išleidimo iniciatorius ir leidėjas – Jurgis KAPČIUS. Jam taikineskavo garsus lietuvių mokslų, kultūros, literatūros darbuotojus, kurie nuo sovietų okupacijos buvo priversti išbėgti į Vakarų. Ši knyga tapo tokios lyties ir apimties išleistas enciklopedijos savo Tėvyneje mes dar neturime ir technika atspėti ar bus ir kada.

612. 2003 09 23
Bostonas 1953. Prieš 50 m. (1953 11 08) užsienio lietuviai Bostone (JAV) išleido „Lietuvos enciklopedijos“ 1-ąjį tomą.

A - 100 vnt.

**LIETUVOS
KARALYSTĖ****613.** 2003 09 28
**Iš serijos „Lietuvos karalystė“
Karalius Vytenis.**

A - 100 vnt.

**LIETUVOS
KARALYSTĖ****614.** 2003 10 01
**Iš serijos „Lietuvos karalystė“
Karalius Traidenis.**

A - 100 vnt.

Sigitas TAMKEVIČIUS SJ

g. 1938 11 07

Klauso arkivyskupas metropolitas (nuo 1986 m.), Lietuvos vyriausioji kankinijos jėgų tarnyba (nuo 2002 m.), VDU Teologijos fakulteto dekanas, Klauso šventosios kunigų seminarijos rektorius (1986 – 1991), „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ redaktorius (1972–1982).

Vasylėna apdovanotas Vyčio kryžiumi III laipsnio ir Karaliumi Gediminiu II įspėjimo ordinaru.

Mečislovas SAKALAUSKAS

g. 1928 12 13

Fotomenininkas, geriausias šių laikų Vilniaus senamiesčio architektūros fotografas

615. 2003 10 31

Sigitas Tamkevičius SJ (1938 m.).

A - 120 vnt.

616. 2003 11 03

Mečislovas Sakalauskas (1928 m.).

A - 120 vnt.

617. 2003 11 06

Iš serijos „Lietuvos karalystė“

Karalius Algirdas.

A - 100 vnt.

618. 2003 11 06

Iš serijos „Lietuvos karalystė“

Karalius Vytautas.

A - 100 vnt.

619. 2003 11 07

Iš serijos „Lietuvos karalystė“

L. K. Mindaugas.

A - 100 vnt.

620. 2003 11 10

Iš serijos „Lietuvos karalystė“

Karalius Kęstutis.

A - 100 vnt.

621. 2003 11 10

Iš serijos „Lietuvos karalystė“

Karalius Gediminas.

A - 100 vnt.

622. 2003 12 03

Vergas, nesiekiantis išsivaduoti iš vergovės, vertas dvigubos vergovės.

Džocharas Dudajevs.

2004 03 04 pakartotas vokas su nauju užrašu „10 metų čečėnų genocidui, terorui“.

A - 90 vnt.

B - 140 vnt.

623. 2003 12 03

Valdemaras V. Čarneckis (1893-1942).

A -130 vnt. (t. žalias)

B -130 vnt. (t. rudas)

[illegible]

625. 2004 02 16

Paveikslas „Jan Mateikos pasmerkimas“.

A - 120 vnt.

624. 2004 02 11

Iš serijos „Lietuvos karalystė“

Ponai lenkai, gražinkite pavogtą Lietuvos valstybės karūną!

A - 120 vnt.

Dailininkas Jan Matejka domėjosi renesansinio laikmečio pasaulėžiūra ir todėl buvo neabejingas maitingosios gražuolės Barbaros Radvilaitės personai, jos romantiškai meli bušimajam Lenkijos karaliui Žygimantui Augustui. Atširino siužetai ir kalbos apie jos neaiškią mirį. Jo tapytas darbas – vienas švelniausių ir gražiausių jo kuryboje. Čia matom to darbo fragmentas

626. 2004 02 16

Paveikslo „Barbora Radvilaitė ir Žygimantas Augustas“ fragmentas.

A - 120 vnt.

Fonologijos m. daktaras. Vili profesoriaus. Žymiausias dialektologijos, kalbos istorijos, onomastikos specialistas. Slavistika kalbų lenkų kalbos gynybą kaip: Kazimieras Buga, Jonas Jablonskis, Juozas Balciūnas... Merito premijos (1994m.) laureatas. Lietuvos tautinių ir mokslo mokslo (1996 - 1998 m.) visuomenės veikėjas.

627. 2004 02 20

Zigmantas Zinkevičius (1925 m.).

A - 200 vnt.

Karaliaus GEDIMINO sapnas

Dail. A.R. Šakalys, 2004 m.

628. 2004 02 27

Karaliaus Gedimino sapnas.

A - 60-80 vnt. (atspausdinta rašalinių spausdintuvu)

Tai garbavimas lenkijos tapytojas. Taip ir neįtikėtai gerai lenkų kalbos (tavoje daktar, motina vokietis), šiteronai ir neįtikėtai prie daktarikiškai katalikiškos lenkų aplinkos, jis kaip daktarikiškas istorikas patiko daktarikiškai indai visose lenkijos kultūroje. Be garbino „Grimvaldo mūšio“ ir daugelio kitų istorinių smulkių, garbino ir lenkijos katalikiškos istorijos, kur galima rasti ir katalikiškų katalikiškų praeivių, daugumos didelių. Kadangi istorikai mini met penkis jo gimimo datas, matyti, kad katalikių ir reformatorių santykiai buvo ne itin draugiški.

629. 2004 02 28

Jan A. Mateika (1838-1893).

A - 120 vnt.

630. 2004 03 07

Žalgirio mūšio fondas (1410-2010).

A - 120 vnt.

Skulptoriaus J. Silvinio ir architekto A. Mikėno sukurtas paminklas Aukštuosiuose Paneriuose (prie Vilnaus) sušaudytiems Lietuvos vietinėse rinktinėse kariams 1944 m. gegužės 17-21 d.
Amžina garbė ir atminimo kovotojams už Lietuvos laisvę!

631. 2004 03 15

Paminklas A. Paneriuose sušaudytiems vietinėse rinktinėse kariams 1944 m. gegužės 17 - 21d.

A - 120 vnt.

633. 2004 03 22

Lietuvos - Lenkijos sutartis.

A - 120 vnt.

JUOZAS KAMARAUSKAS
1874 1946

Juozas Kamarauskas (1874-1946) buvo žinomas kaip politikas, rašytojas, žurnalistas. Jis dalyvavo sukuriant Lietuvos valstybę, buvo vienas iš kūrėjų, kurie suformavo Lietuvos valstybę. Jis taip pat buvo vienas iš kūrėjų, kurie suformavo Lietuvos valstybę. Jis taip pat buvo vienas iš kūrėjų, kurie suformavo Lietuvos valstybę.

632. 2004 03 16

Juozas Kamarauskas (1874-1946).

A - 120 vnt.

ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIA
VILNIUS 1604 05 10

634. 2004 04 30

Šv.Kazimiero bažnyčia (Vilnius 1604 05 10).

A - 110 vnt

CHIUNE SUGIHARA

(1900 - 1988)

Japonijos konsulas Lietuvoje (1939 - 1940). Jį sugrįžusių į tėvynę nuo finansinių skandalių išgrėbėjęs tik diplomato statusas. Jungtinėms Amerikos Valstijoms laimėjus karą prieš Japoniją, padedant jėkoms veikėjams, C.Sugihara tapo legendiniu diplomatu, gelbėjusiu žydus nuo sovietinių okupantų.

635. 2004 05 01**Chiune Sugihara (1900-1986).**

A - 120 vnt.

SŪDUVOS AŽUOLAS

MYKOLAS ŽILINSKAS

(1904 09 29 - 1992 02 09)

Diplomatas, politikas, kultūros veikėjas, verslininkas, mecenatas, filantropas.

636. 2004 05 04**Sūduvos ažuolas Mykolas Žilinskas (1904-1992).**

A - 120 vnt.

Nijolė Angelė BAUŽYTĖ

Gedimino ordino Riterio kryžiaus kavalerė.
Stasio Lazoriaus premijos laureatė, LTV žurnalistė,
videofilmų ciklo Mūsų miesteliai atskleidusi
Lietuvos krašto ir žmonių praeities ir dabarties pasaulį

637. 2004 05 02**Nijolė Angelė Baužytė.**

A - 120 vnt.

Po 108 metų sportininkai renkasi
PIRMOSIOS OLIMPIADOS sostinėje
ATĖNUOSE

638. 2004 05 18**Po 108 metų sportininkai renkasi pirmosios olimpiados sostinėje Atėnuose.**

A - 100 vnt. (pilka sp.)

B - 100 vnt. (žalia sp.)

639. 2004 05 18

Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas.

Vokas papuoštas lipduku ir šilkografine spauda, užspaushta - „Ne ambicingam vaikėzui“.

A - 50 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

641. 2004 06 21

„Reikia gyventi taip, lyg Lietuvos likimas priklausytų tik nuo tavęs...“.

A - 120 vnt.

DIDIEJI LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDO ORGANIZATORIAI

J. Stalinas A. Hitleris J. Pilsudskis

640. 2004 06 21

Didieji lietuvių tautos genocido organizatoriai

J. Stalinas, A. Hitleris, J. Pilsudskis.

2007 04 22 voko laida pakartota.

A - 120 vnt. (ruda sp.)

B - 110 vnt. (juoda sp.)

Jonas ŽEMAITIS - VYTAUTAS
(1909 03 15 - 1954 11 26)

Budamas Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininku, vyriausioje genikavimų pajėgų vado generaliu, turėjo vėles prezidentūras įgaliojimus. Partizaninėje kovoje nuo 1944 iki 1953 m. 1954 m. sušaudytas Maskvoje.

642. 2004 06 22

Jonas ŽEMAITIS - Vytautas (1909-1954).

A - 120 vnt.

Salomėja NERIS
(1904 11 17-1945 07 07)

Salomėja Neris

643. 2004 06 24

Salomėja Nėris (1904-1945).

A - 90 vnt.

ARVYDAS SABONIS
g. 1964 12 19

Gyvyji Lietuvos krepšinio legenda. Per savo sportinę karjerą jis iškovojo beveik visus įmanomus titulus. Olimpinis, pasaulio, Europos čempionas, tarptautinėse olimpinėse žaidynėse laimėtojas. Europos čempionas, pripažintas geriausiu 1985, 1993-1996 m. Europos krepšininku.

644. 2004 06 25

Arvydas Sabonis (1964 m.).

A - 120 vnt.

KAZYS ŠKIRPA

(1895 02 18 - 1979 08 18)

Generalinio štabo pulkininkas, Lietuvos pasiuntinys ir įgaliotas ministras Vokietijoje. Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) įkūrėjas ir Tarybos pirmininkas. 1941 m. birželio 23 d. sukilimo prieš sovietus organizatorius.

645. 2004 07 17

Kazys Škirpa (1895-1979).

A - 90 vnt.

(brokas -20 vnt., rudas, su klaida „Škipra“)

dail. S. Krastauskas d'augliskės tarybos. 1964 m.

Lietuvos dailininkas

Antanas GUDAITIS

(1904 07 29 - 1989 04 20)

646. 2004 07 17

Lietuvos dailininkas

Antanas Gudaitis (1904-1989).

A - 90 vnt.

Lietuvos kari vado K. Ostrogiškio kariai 1514 m. rugsėjo 8 d. sumušė Maskvos kariuomenę ties Orša ir ligum pristažė Rusijos veržimą į vakarus.

647. 2004 07 19

Oršos mūšis (1514 rugsėjo 8 d.).

A - 100 vnt.

BIRŽELIO 14-LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDO DIENA

„Ka ilgesnis vakas su 1940 m. Lietuvos Saugumo departamento ypatingosios komisijos sąraše „Susipažinus ir su Lietuvos kariuomenės, kitos struktūros patikrintais bolševikais, „politrukais“ (jausmės ir akimė).
Tai Meir-Levi Chaimovici, Mordechai Goldmas, Mauda Gold, Michail Kadriovcas, Chaim Monkevici, David Rest, Osia Kaplan, Nina Petrova, Andriej Vladimirov, Josif Levinson, Viktor Ivanov, Chanon Gamze, Stefan Potatov, Icik Bichovski, Lev Traisyn, Sifronij Lapajev, Vladimir Eremio, Liongin Tamodov, Leon Volbek, Vladimir Krestijakov, Ivan Samochvalov, Lezej Lint, Ivan Bogdanov, Leiba Zametlan, Bencijon Garvič, Ivan Laptex, H. Mendelevic, Boris Bogomolov, Icik Sapiro, Nikolaj Gudanc, Haris Zubin, Peisach Gantovnik, Noj Kaplan, Barns Melgarov, Vladimir Ivanov, Erzej Jacovski, Elja Gertler, Leiba Mackevici, Naum Krupenik, Ivan Smirnov, Leiba Zabetan, Leja Rosenberg, Dovidij Galperin, Anjas Rosenberg, Eltram Piller, David Levinstein ir kiti.
Prasidėjo tragiskiausias ir baisiausias mūsų kariuomenės valandos, buvo naikinami geriausi lietuvių tautos vyrai...“

Lietuvos aidas "Nr. 138

649. 2004 07 21

Birželio 14 d. - lietuvių tautos genocidų diena.

Vokas su „politruku“ sąrašu.

2005 09 20 perleistas.

A - 140 vnt. (piešinys raudonas)

B - 120 vnt. (piešinys oranžinis)

Ilustracija iš A. Grotgier'io albumo: 19a. pabaiga (fragmentas)

648. 2004 07 20

Sukilimai už lietuvių laisvę (1831, 1863 m.).

A - 120 vnt.

! BALTIJOS KELIĄ PAVĖLAVOME 50-čia METŲ

650. 2004 07 22

„Į Baltijos Kelią pavėlavome 50-čia metų!“.

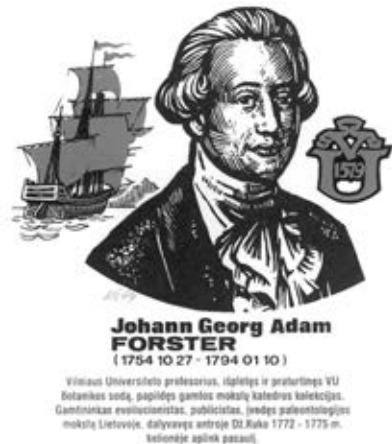
A - 110 vnt.

651. 2004 09 05

Archangel'sko komunistinio darbo partija.

A - 80 vnt.

653. 2004 09 09

Johann Georg Adam Forster (1754-1794).

A - 90 vnt.

652. 2004 09 08

Lietuvos tautos menininkas

Stanislovas Riauba (1904-1982).

A - 100 vnt.

654. 2004 09 10

Iš serijos „Išgarsėję lietuviai užsienyje“

Amerikos sporto legenda

Pranas Lubinas (1910-1999).

2005 03 03 pakartota.

A - 100 vnt.

B - 70 vnt. (žalia sp.)

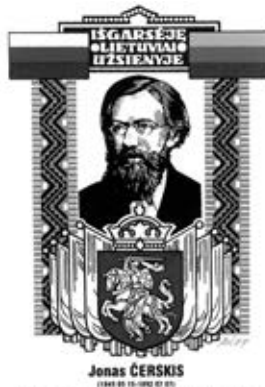

„Šarkis-Zukauskas: profesorius, 1902 m. rugpjūtį M. Švedijoje (Vokietija) tapo pasaulio lietuviu. Jo pilnas vardas, kad ir beturėtų gali pasiroditi pasaulio sporto šlovės vardu.“

659. 2004 11 15

Iš serijos „Išgarsėję lietuviai užsienyje“
Jonas Šarkis – Žukauskas (Sharkey).

A - 100 vnt.

Lietuvos istorikas, geografas, rašytojas, lietuviškas ir geografijos, bei dailės mokytojas. 1880 m. suklebėjęs Lietuvos žemėlapyje, Jonas Čerskis tapo pasaulio lietuviu. Jo pilnas vardas, kad ir beturėtų gali pasiroditi pasaulio sporto šlovės vardu.“

660. 2004 11 28

Iš serijos „Išgarsėję lietuviai užsienyje“
Jonas Čerskis (1845-1892).

A - 100 vnt.

Antanas BARANAUSKAS
1835 01 17 - 1902 11 26
Seinų vyskupas. Vienos romantiškiausios
lietuviškos poemos „Anykščių šilelis“ autorius
Dail. A.R. Šakalys

661. 2005 01 11

Antanas Baranauskas (1835-1902).

A - 50 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

Antanas MIŠKINIS
(1905 02 11-1983 12 16)
Išnykus poetas, dalyvavo organizuojant pasipriešinimą
prieš sovietinius okupantus. Sibiro kalnys ir tremtinys.
Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos narys

662. 2005 01 14

Antanas Miškinis (1905-1983).

A - 110 vnt.

663. 2005 01 14

Sigita Lasavickas (1926-1998).

A - 110 vnt. (ruda sp.)

B - 90 vnt. (šiek tiek tamsesnis už „A“)

Dailininkas A.R.Šakalys

664. 2005 02 02

1990 03 11 penkiolika metų.

A - 50 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

665. 2005 02 02

„Kovo 11“.

A - 50 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

Dailininkas A.R.Šakalys

666. 2005 02 04

„Lietuvai 1000“.

A - 50 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

667. 2005 03 03

Lietuvos Kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga.

A - 370 vnt.

1945 08 06 vnt. Hirosima mieste (Japonija) buvo numesta pirmoji atominė bomba. JAV tapo dominuojanti pasaulio super valstybe. Sovietų Rusija bandė lenktyniauti bei tas varžytas pralaimė. Dabar JAV bomba visada primena tarsi "priešai traukia ginkluotaisi vienas kitą". Tačiau sąjungos padarėli besuaptingumas. Mūsų varžytėlis gyvenimo pagrindą sudaro tašų apsisprendimo taisyklė, o ne žmogaus taisyklė. Tai ir sudaro pagrindą tam persipurtimui, kur dabar mes visus vadiname "terorizmu".

668. 2005 03 07

Hirosima (Japonija). 1945 08 06 numesta pirmoji atominė bomba.

A - 100 vnt.

669. 2005 03 07

1009 m. Lietuvos valstybei 1000.

A - 120 vnt.

670. 2005 03 10

„Lietuvai 1000“.

A - 100 vnt.

Vitas GERULAITIS

1954 07 26 - 1994 09 18

Specialistų vertinimu jis buvo geriausias visų laikų
tauko teniso treneris Amerikoje. Jaukimo teniso
mokyklų steigėjas ir treniruočių metodikos inovatorius.

Marija GIMBUTIENĖ

1921 01 23 - 1994 02 02

Žymiausia pasaulio lietuvių mokslinėmis tyrinėjami Europos
prieistorinės žmonijos raida, kultūra. Parašė daug mokslinių
darbų apie Europos kultūrų mitologiją, archeologiją. Dirbo
Harvardo (Kambridžas) universitete, Kalifornijos universitete.

683. 2005 07 02

Iš serijos „Išgarsėję lietuviai pasaulyje“

Vitas Gerulaitis (1810-1899).

A - 90 vnt.

684. 2005 07 04

Iš serijos „Išgarsėję lietuviai pasaulyje“

Marija Gimbutienė (1921-1994).

A - 90 vnt.

Ignas DOMEIKA

1901 06 23 - 1988 01 23

Gilūs nacionalistinis idėjinis, dešalinis, viltaradys. Vėlyvėse
1938-1939 m. Lietuvos valdymo dalyje. Buvo 1947 m. Gine Saragijos
universiteto profesorius, redaktorius. Garsiausias darbas
pamėlytosios pėkėkės. Tai išimtinis papėkėkės lietuvių atstovas.

Dailininkas Antanas R. Šakalytis.

FILOP 2003

685. 2005 07 04

Iš serijos „Išgarsėję lietuviai pasaulyje“

Ignas Domeika (1801-1889).

A - 70 vnt.

686. 2005 07 20

Kalba - tautos vienybės motina. A. Kulvietis,

M. Mažvydas, S. Rapolionis.

A - 50 vnt., tekstas geltonas

B - 100 vnt., tekstas rudas

ALGIMANTAS ZOLUBAS**687.** 2005 07 30**Algimantas Zolubas.**

A - 110 vnt.

ANTANAS BUROKAS**688.** 2005 07 31**Antanas Burokas.**

A - 100 vnt.

Paulius GALAUNĖ
1890 01 25 - 1988 11 18Meno istorikas, grafikas, muziejininkas,
kultūros veikėjas.**689.** 2005 08 01**Paulius Galaunė (1890-1988).**

A - 110 vnt.

Donatas KATKUS
g.1942 09 21Altistas, muzikologas, dirigentas, Kristupo vasaros
festivalių organizatorius, kultūros veikėjas**690.** 2005 09 05**Donatas Katkus (1942 m.).**

A - 100 vnt.

II pasaulinis karas „IŠVADUOTOJAI“, skleidę siaubą ir mirtį

Kolaborantai (iš kairės) A. Venclova, J. Paleckis, ir sovietinio kapitono uniforma apmėgęs „liaudies poetas“, prof. M. Biržiškos pavadintas „prostitucine blake“, L. Gira įdėmiai klausosi Iljos Erenburgo nurodymų. Maskva, 1943 metai.

1941 m. birželio 23 d. Kaune prasidėjo sukilimas, siekiant atkurti Lietuvos nepriklausomybę. Sukilė ir kelių miestų gaisrai. Iš Kauno bėgo paskelbiamas NKVD total (dauguma žydai ir rusai). Jie, atsidėję į savo garatų šlovę „Lietuva“, kur mechanikai laisvę mąstymą, reikalaujo vėži į šviesą. Šiame mechaniku pabrėžia ir pasipriešinimo pogrindis, kad juos apgintų nuo viešai sušėrėjusių komunistų. Šiurkštai kalbama apie pradedamąsias pogromas, kurių Lietuvoje niekada ne atbuvo, bet nerastinoma, kas daugiausia grėsdė prie genocido ir tautos naikinimo. Strebama mūsų tautos tolerancija ir humanizmas, kad po vieno to derinimo tikslais mūsų tautai būtų gėdys žydus vokiečių okupacijos metais. O kurio NKVD struktūroje tapdavus žydus mūsų ingridėms nuo „golapo pragarų“ Juk žydai buvo patinę „NKVD kaltinčių versimėse“! Būtinai 23 d. sukilime juos apie 2000 Lietuvos patriotų.

691. 2005 09 06

II Pasaulinis karas. „Išvaduotojai“, skleidę siaubą ir mirtį.

A - 120 vnt.

Vienas Kauno geto policijos viršininkų, žydų „kapo“, gestapo agentas Tanchumas Aronštamas stovi prie geto daboklės.

II knygos „Masinės žudynės Lietuvoje“ 1941-1944 m. (I dalis) Leidykla „Mintis“ 1965 m. Vilnius 242 psl.

Geto žydai labiausiai bėgdavo savų „kapo“ negu vokiečių policijos, nes jie buvo išaugę Kaune. Jų „pasižymėjimo“ Vilniaus „kvartaliai“. Juos kartais saugdavo ir Kauną, kur vokiečiai būdavo sunkiai patalpinę įrengti. Vilniaus „kapo“ lyderiai ir grupės, kurias stebėdavo geto valdybės nurodymais. Tokių grupių buvo net kelios: po tikslantį žmonų, žydai stengdavosi gėbėti vaikais, kuriuos dažniausiai priglaidavo lietuviai.

692. 2005 09 07

1941 m. birželio 23 d. sukilimas.

Degantis Kaunas.

A - 200 vnt.

Kristijonas DONELAITIS
1714 01 01 - 1780 02 18

Lietuvių literatūros klasikas, pasaulietinės poezijos lietuvių kalba pradininkas. L.Rėzos 1818 m. paskelbta poema „Metal“ lietuvių ir vokiečių kalbomis turėjo įtakos ne tik lietuvių, bet ir Europos literatūros raidai.

693. 2005 10 21

Kauno geto policijos viršininkas, žydų „kapo“ gestapo agentas Tanchumas Aronštamas stovi prie geto daboklės.

A - 110 vnt.

694. 2005 10 23

Kristijonas Donelaitis (1714-1780).

A - 200 vnt.

Skandinavų programoje laukia afektai, scenų lydis, milijardai
Dorabio Sorošo (George Soros) šaržas: "Atviros Lietuvos fondas" 1991 m.
pavėlyje vėliav. Kultūros ministerija ir Vilniaus Universitetas.

Jo tikslas yra sukurti nacionalinę kultūrą, kurti patikimą ir tautai svarbią
atpažinti visuomenę, ugdyti kompiuterinę glaudesnę sąsają. Per centus
ir pastatus, sukurti kultūrinę "atpažinti" kultūrą.

699. 2005 12 19

Atviros Lietuvos Fondas (Dž. Sorošo šaržas).

A - 130 vnt.

Kazys Napoleonas KITKAUSKAS

Architektūros mokslų daktaras, restauratorius, Lietuvos architektūros
lyrinėjas, K.Donelaičio memorialo kūrėjas, Gulago kalinys (1947-1954).
Lietuvos respublikos nacionalinės premijos laureatas.

700. 2006 01 03

Kazys Napoleonas Kitkauskas.

A - 220 vnt.

Istorikas Adolfas ŠAPOKA
1906 02 13 - 1961 03 09

Po S.Daukanto „Tautinės lietuvių istorijos“ parašymo A.Šapokos
„Lietuvos istorija“ dar nepašalinė savo populiarumą. Jis yra
parašęs ir mokslinį traktatą „Lietuva ir Lenkija...“, kur aiškiai
atskleidžia Lenkijos politikų nusikaltimą veikti Lietuvos atžvalgų.

701. 2006 07 24

Istorikas Adolfas Šapoka. Geriausia visų laikų „Lietuvos istorija“.

A - 100 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

Pilėnų valdovas MARGIRIS ir jo kariai pasirinko ugnį, bet ne
Kryžiuočių Ordino vergovę. Tai įvyko garbingais 1336 metais

702. 2006 03 01

Pilėnų valdovas Margiris.

A - 100 vnt.

Stasys ŠALKKAUSKAS
1886 05 16 - 1941 12 04

Pilietinės revoliucijos, profesorius, 1927 - 1930 m. etninėlių vadovas, Lietuvos katalikų mokslo akademijos steigėjas ir jos sekretorius. Dvasinė kultūra, šventų garbimas laikė bent jau visuomenės gyvenimo rėmus. Šios šventųjų paminėjimas bene ir geriausi mokytojai A. Mickevičius, K. Džemaitis, J. Krivickas.

Matas MENČINSKAS
1896 09 15 - 1942 03 18

Tai vienas talentingiausių Lietuvos skulptorių. Mokėsi Varšuvoje, Madride, gėrėsi ir dūbu Montevidejuje, Brazilijoje. Lietuvoje parodose dalyvavo nuo 1926 m. Pasidomėjo tautinio plastika, ir tame švedne skulptūros meilė.

703. 2006 03 01

Stasys Šalkauskis (1886-1941).

A - 120 vnt.

704. 2006 03 02

Matas Menčinskas (1896-1942).

A - 120 vnt.

Joachimas LELEVELIS (von Lölhoffel)
(1786-1861)

Vilniaus universiteto istorijos profesorius. Filomatų ir Filaretų draugijų dėjimo vadovas. Vidurinių amžių istorijos, geografinės (žemėlapis) ir numizmatikos tyrinėtojas, kolekcininkas. Lietuvos kultūros veikėjas kvietė tyrinėti ir propaguoti savo tautos etnokultūrą. Visą savo gausų palikimą testamentu perdavė Vilniaus universitetui. Palaidotas Raszų kapinėse

Čechų tautos didvyris Šamilis Basajevas

JAV "nuopuolęs pasaulio tvarkos" vadovų ir Izraelio sionistų noras tą pasaulį valdyti susilaukia atitinkamos tautų pasipriešinimo reakcijos. Rusija taip pat stengiasi atsistatyti šiame procese. Čia jai padeda ir ūkinio šoninio fondo, nuolatinių dirvų pasaulio globalinio demokratinio išsivysio turinio sukurimui. Tai ir įsijungo hang už šios sūklės, kuri "nuopuolęs pasaulio tvarkos" globalistai dar vadina "monizmu". Juk negali toje kovoje mažos tautos ar atitinkamų regionai prilygti tai kovinei "armėdai", kuri sukaupta "galingųjų" rinkose.

705. 2006 03 04

Joachimas Lelevelis (von Lölhoffel)
(1786-1861).

A - 100 vnt.

706. 2006 03 06

Čechų tautos didvyris Šamilis Basajevas.

A - 70 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

Mykolas Elvyras ANDRIOLLI

1836 11 02 - 1893 06 23

Grafinas, tapytojas, Lietuvos Tautos Miesto S. Priešpriešas, Romos
Po 1902 m. sukurto karo vaizdas, pabrėžiantis "Priešpriešas" "Priešpriešas"
Būti" išdėstytas, kur išdėstoma V. Konevskis, A. Mironovskis,
J. J. Konevskis bei V. Konevskis karo.

1879 m.

Bronius PUNDZIUS

1907 09 15 - 1959 04 11

Dailininkas, skulptorius, profesorius.
Nuo 1938 m. dalyvavo visose lietuvių dailės parodose.

1933 m.

707. 2006 03 05

Mykolas Elvyras Andriolli (1836-1893).

A - 120 vnt.

708. 2006 03 06

Bronius Pundzius (1907-1959).

A - 120 vnt.

JUOZAS ZIKARAS

1881 11 18 - 1944 11 10

Dailininkas, skulptorius, Profesorius. Jo kūryboje
gabarai didžiulę įtaką lietuvių skulptūros raidai.

1928 m.

Petras RIMŠA

1881 11 23 - 1961 10 02

Žymus ir savitas 20 a. dailininkas, skulptorius.
Pasaulinės vertės skulptūrų, medalių kūrėjas.
Lietuviškos meno ir kultūros gyvavimo pameštelė.

1927 m.

709. 2006 03 13

Juozas Zikaras (1881-1944).

A - 120 vnt.

710. 2006 04 16

Petras Rimša (1881-1961)

„Skaumas“, 1921 m.

A - 100 vnt.

711. 2006 04 19

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Algirdas Petrusevičius.

A - 100 vnt.

712. 2006 04 20

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Bernardas Brazdžionis.

A - 100 vnt.

713. 2006 04 21

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Vilius Bražėnas.

A - 200 vnt.

Stasys LOZORAITIS

Tai jo netekę paslėmus, kad tai buvo vienas mūsų Vilniaus prezidentas. Lietuva prarado diplomata, politiką, didelės emigracijos ir žmonių autentišką

Jonas KRONKAITIS

Jaučiamas Lietuvos generolas, kariuomenės vadas, mutantis savo kariuomenėje, sąmoningai, drąsiai, aukštesnės moralės, apginkluotas moderniausia pasaulio technika ir savo valdžios patirtis.

715. 2006 04 24

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Stasys Lozoraitis.

A - 100 vnt.

716. 2006 04 25

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Jonas Kronkaitis.

A - 100 vnt.

Kajetonas SKLERIUS (Šklėrius)

1876 07 27 – 1932 01 14

Dailininkas, tapytojas. Lietuviškos akvarelės pradininkas. Dėstė Kauno meno mokykloje (1922 – 1932), buvo jos direktorius (1925 – 1929)

Mes turime nepamiršti ir šių dienų tautos genocido vykdytojų. Tai komunistiniai politikai, nomenklatūrininkai oligarchai A.M.Brazauskas, V.Uspaskich, A.Bacas, KGB kadrai ir rezervistai A.Pekelionas, A.Valionis, A.Pocius, A.Sadeckas, K.Pranskienė, G.Kirkilas, A.Meškauskas, A.Macaitis, A.Paulauskas ir daugelis kitų. Dėl šių veikėjų vykdomo genocido neatsiranda pasitarimai gyvenančių inteligentų, juos gyvenantys iškaria, braugsta visos komunistinės paslaugos, geometrinė progresija didėja biurokratų gretos, tautiečiai masiškai bėga į užsienį. Pakti lietuviui kalba, kad "piliakalio kardinolo" valdymo genocide atlieka buvus sovietinės Vidaus reikalų ministerijos šeštojo skyriaus viršininkas (kuravęs ten dirbančius KGB darbuotojus) A.Sadeckas, dabar vadovaujantis Seimo nacionalinio saugumo komitetui.

717. 2006 04 25

719. 2006 07 03

„Lietuva“.

Suvenyrinis.

A - 60 vnt.

721. 2006 07 24

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Monsinjas Alfonsas Svarinskas.

A - 110 vnt.

720. 2006 07 23

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Albinas Kentra.

2006 08 15 pakartotas tiražas.

A - 50 vnt. (vinjetė ruda)

B - 120 vnt. (vinjetė pilka)

722. 2006 07 26

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Zigmantas Zinkevičius.

A - 110 vnt.

Robertas GRIGAS

Kunigas, pasipriešinimo sovietinei okupacijai aktyvus dalyvis. Po studijų pagrindinėje kunigų seminarijoje 1987 m. įventatas kunigo Lietuvos "Cecitas" federacijos generalinio direktoriaus. Vėlio kryžius ordino kavalerius.

Sigitas TAMKEVIČIUS SJ

Kauno arkivyskupas metropolitas, VDU Teologijos fakulteto dekanas kancleris. Pagrindinės: "Lietuvos Katalikų Bažnyčia Kronika" medaktorius (1972-1983m.); Lietuvos visuomeninė veikėjas, publicistas.

723. 2006 07 26

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Robertas Grigas.

A - 110 vnt.

724. 2006 07 27

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Sigitas Tamkevičius SJ.

A - 110 vnt.

Romas KALANTA

Lietuvių laisvės dalinys. Pristatymas prieš sovietinės Rusijos okupaciją- sovietizaciją (1972-85-14). Po vieno suėmimo suėmimo išvengė atėjimas atėjus Lietuva į Nepriklausomybę.

Ronaldas V. REIGANAS

Gal ne vieną JAV prezidentas bet nepaisydami prie Sovietų Sąjungos grūžties bei Lietuvos žmonių kovos už Nepriklausomybę kaip R. Reiganas. Mes visuose jame įsimenėtini pagarbą ir meilę

725. 2007 07 28

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Romas Kalanta.

A - 110 vnt.

726. 2006.07.29

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Ronaldas V. Reiganas.

A -110 vnt.

Vienuolė Nijolė SADŪNAITĖ

Pagrindinio opusio leidėja, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ platintoja, Politinė kalėdė, šimto dešimties. Jis kryžius kelias įamintas spektaklių „La Porte d'Assise“ (Paryžius, 1987 m.).

Nijolė Angelė BAUŽYTĖ

Stasio Lazoraičio premijos laureatė, Gedimino ordino Riterio kryžius kavalierė, LTV žurnalistė, pagraisėjusio videofilmų ciklo „Mūsų miesteliai“ kūrėja, visuomenės veikėja.

727. 2006 07 30

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Vienuolė Nijolė Sadūnaitė.

A - 110 vnt.

728. 2006 07 31

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Nijolė Angelė Baužytė.

A - 110 vnt.

GEDIMINAS KARPAVIČIUS

1951 12 30 – 2005 09 16

Caloniusas – architektas, kolekcininkas, visuomeninio „FILOP“ judėjimo aktyvus dalyvis, kolektojas www.filop.org autorius ir redaktorius. Lietuvos banko kortelės leidimams Ekonomikos kultūrai prideda vietos laurastus.

„EKSPERTAS“ KRUVINOMIS RANKOMIS

Tai buvęs NKVD rašytojų partizanų smugikas, terorizavęs niekieno nekalbus Lietuvos valstiečius. Savo kruvinus žygius aprašė knygose „Partizanas – iš mirties slėnio (Slėnio kaima)“. Už savo sadistinius „žygius“ gavo iš Maskvos statulėlio „Pateklio net medali“. Dabar šis komunistinio teroro šėdėlį veikiančio

731. 2006 08 29

Saulės mūšis, 1236 09 22.

A - 110 vnt.

732. 2006 08 30

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

Prof. Antanas Tyla.

A - 120 vnt.

733. 2006 08 31

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomą Lietuvos respubliką“

1926 12 17

Lietuvos prezidentas K. Grinius, mirė ir rašytojas, tautos didvyris, tautos kultūros vertybės, tautos sąjūdžio simbolis. Jis buvo pirmasis Lietuvos prezidentas, kuris buvo išrinktas visuotinio rinkimų būdu. Jis buvo pirmasis Lietuvos prezidentas, kuris buvo išrinktas visuotinio rinkimų būdu. Jis buvo pirmasis Lietuvos prezidentas, kuris buvo išrinktas visuotinio rinkimų būdu.

735. 2006 09 03

„1926 12 17“ – Taikuskis perversmas.

A - 120 vnt.

Vyskupas Vincentas BORISEVIČIUS

1887-11-25 – 1946-11-18
Lietuvos vyskupas (1946), LKMA narys, NKVD žudytas
ir nušautas. Palaidotas rūsio Tuskalėnuose (Vilnius).
Palaidotas 1999m.

736. 2006 10 10

Vyskupas Vincentas Borisevičius
(1887-1930).

A - 110 vnt.

Dionizas POŠKA

~1765 – 1830 ES 17

Rašytojas, kultūros veikėjas. Pirmųjų mokytojų gamtos (daiktų) pradininkas.
Poemės - odes „Muzikas Žemaitių ir Lietuvos“ autorius.

737. 2006 10

1957 m. balandžio 30 d. 19 val. 45 min.
Gražina BIGELYTĖ pradėjo pirmąją
Lietuvos televizijos laidą. Tai buvo ryškiausia
visų laikų televizijos laidų žvaigždė.

Bojarina Kazimira PRUNSKIENĖ („Šatrija“)

Kad gautų savo tikrą sunkiai „dirbtą“, Rinkos turtas Sąjūdžiui Vokietijoje ir švedijoje – taip pradėjo savo „dieną“. Lėkė per šimtus (13-ojos) įvykių. Mūsų ir protė B. Gerbutovič, kad tas įvykis pradedantiesi valdymą. Kaip „super patikima“ žmogus komunistai (ja šmeigai pradedant) ir šviesos postas, ar šmeigai turti įvykius patikima. Paskutiniu metu visai komunistai ir nebevaldė savo metus emocijų šmeigai, kovoją už jėgą šmeigai.

743. 2007 02 05

„1957 m. balandžio 30 d. 19 val. 45 min.
Gražina Bigelytė pradėjo pirmąją Lietuvos
televizijos laidą“.

A - 140 vnt.

744. 2007 02 06

Bojarina Kazimira Prunskienė („Šatrija“).

A - 110 vnt.

Juštinas PILIPONIS

1907 11 24 – 1947 07 04

Nuotykinio romano Lietuvoje grodininkas. Vyras ir šviesos
karton lietuvių gerai prisimena populiarius jo romanas,
kaip „Kelionė aplink Lietuvą per 80 dienų“ arba „Rusko
žaliavama šemodėna“ ir kitas.

Toma (Tamar) BIRMONTIENĖ

Nors jau 1985 m. prasidėjo „perestroika“ ir visame rinkoje apsigynęs,
kas eis su komunistais kontrolėmis, o kas su laisva ir Sąjūdžiui.
Toma Birmontienė Maskvoje 1989 m. giliai išsivertė apie „Tarybinis
milijonas vakarais“ kaip „šatrija“ būvimo su partijomis, kurioms joms
valdina banditais ir nuakarteliais. Taip ji tapo savo žmogumi vyriausybėje,
prezidentijoje ir konstituciniame teisme. Ar su tokiais mąstyrimais galima vertinti
konstituciją ir laisvą Lietuvos taisyklę sistemą?

745. 2007 02 17

**J. Piliponis „Kelionė aplink Lietuvą per 80
dienų“, „Amžinas žydas Kaune“.**

A - 110 vnt.

746. 2007 02 17

Konstitucinio teismo veidas.

Toma (Tamar) Birmontienė.

A - 110 vnt.

Jurga IVANAUSKAITĖ

1961 11 14 – 2007 02 17

Rašytoja, dailininkė, visuomenės veikėja. Kūrė totalitarinio biogio grietį gerį samokso teoriją. Aktyvi kovotoja už tšietiečių, palestiniiečių, čebėnų, kurdų ir kitų tautų laisvę, prieš okupantų naudojamą genocidą ir terorą.

747. 2007 04 13

Jurga Ivanauskaitė (1961-2007).

A - 120 vnt.

Priestaringai vertinamas sportinio biznio aferistas Šaptajus Kalmanovičius, Fide-Europe prezidentui G. Vasilakopoulis ir kitoms atšovams švendant Lietuvos krepšinio 85 m. jubilejų, pradėjo įbedinti Lietuvos krepšinį ir krepšininkus. Mūsų krepšinio legendos, olimpinio čempiono, Š. Marčiulionio nervai nebeįlaikė ir kilo jam į alapsus. Gerai, kad šalis nebuvo A. Sabonio tas, aišku, būdamas kietasnio charakterio galėjo Šaptajui duoti ir į snukį. „Juk sportas!“

748. 2007 06 20

Š. Marčiulionis gina Lietuvos garbę, dešinėje sportinio biznio aferistas Š. Kalmanovičius.

A - 50 vnt.

**90
METU**

Algirdas PILVELIS

„LIETUVOS AIDUI“ vyr. redaktorius ir leidėjas

749. 2007 06 21

„Lietuvos Aidui“ 90 metų, redaktoriaus Algirdo Pilvelio portretas.

A - 120 vnt.

Jonas ŽEMAITIS
- Vytautas

1909 03 15. – 1994 11 26
Partizanas, Kapsčio apygardos vadas, LKMS tarybos pirmininkas, tapo Lietuvos gynybos pajėgų vada. Pagal galiojusius Lietuvos valstybės Prezidentas okupacijos sąlygomis. Generolas. Išduotas, sušaudytas Maskvos Butyrkų kalėjime. Apdovanotas Vyčio Kryžliuku I-ojo laipsnio ordinu (po mirties, 1997 m.)

750. 2007 07 04

Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos prezidentas ir jo vadovybė“

J. Žemaitis – Vytautas (1909-1954).

A - 120 vnt.

751. 2007 07 04

Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos prezidentas ir jo vadovybė“

A. Grybinas – Faustas (1920-1949).

A - 90 vnt.

752. 2007 07 04

Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos prezidentas ir jo vadovybė“

P. Bartkus – Žadgaila (1925-1949).

A - 90 vnt.

753. 2007 09 02

Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos prezidentas ir jo vadovybė“

A. Ramanauskas – Vanagas (1918-1957).

A - 120 vnt.

754. 2007 09 04

A. Ramanauskas – Vanagas (1918-1957).

A - 120 vnt.

**Lionginas
ŠEPKA**

1907 09 15 – 1985 11 04

Liaudies skulptorius.
Labai dekoratyvus, mėgo
paukščių ir gėlių motyvus,
kompozicijos sudėtingos,
daug tekstų.

PASMERKIMAS IR PANIEKA TAUTOS IŠDAVIKAMS

Europos sąjungos sesijos Lietuvos homofilai, siekiantys skatinti gėjų ir lesbiečių veiklą, kaip A. Degutis, E. Genovitas, J. Dikulis, G. Juknevičienė, J. V. Paleckis, A. Povilionis, A. Sakalas ir H. Šarkavičiūtė, balsavo už seksualinių anomalijų veiklos įnešimą. Tam priešinosi tik L. Andriekienė ir G. Outboksas. Kokios moralės atstovus turime Europos Sąjungoje! Ir dar katalikškos valstybės! Genetinės anomalijos yra medikų reikalas. Mūsų rinkti deputatai yra išdavikai ir užsienio teroristine veikla, kuria valstybės egzistavimo pagrindus. "Pensininkų genocidas" ministras V. Birutavičius finansuoja gėjų "Vainorų kėbės dieną" rengimus. Kultūrai, kad ir "Bracławsko fondas" skyrė 50 000 litų atsidavanti gėjų "Neo Mens Factory" restoraną. Kuriami įvairūs centrai: "Lietuvos gėjų lyga", "Socialinių tyrimų centras", UAB "Gaumina", VŠĮ "Europos sociologijos, teisės ir ekonomikos projektai", "Lygių galimybių plėtros centras", kuriems skiriamas milijoninės lėšos.

755. 2007 09 04

Lionginas Šepka (1907-1985).

A - 90 vnt.

756. 2007 09 06

**Pasmerkimas ir panieka tautos išdavikams!
Lietuvos parlamentarai - homofilai balsuoja
už gėjų ir lesbiečių veiklą.**

A - 100 vnt.

1919 - 1949 06 11
Buvo Lietuvos rinktinės karys (1944 m.). Partizanas, nuo 1948 m. Vakarų Lietuvos atsisakė stebėti viršininkas. LKKS tarybos narys. Apdovanotas 2-ojo laipsnio Lietuvos Kariu karyžiumi su kardinu (1949 m. po mirties). 1995 m. jam suteiktas Vyčio Kryžiaus 2-ojo laipsnio ordinas.

1905 02 18 - 1953 02 11
Saulės sąjungos narys, Lietuvos rinktinės narys. Partizanas nuo 1944 m. Didiosios Kovos apygardos stabo viršininkas, vėliau dirbo Rytų Lietuvos srityje stabe. LKKS tarybos prezidento narys. Apdovanotas vienu trečiu laipsniu Lietuvos Kariu karyžiumi, Vyčio Didžiojo 2-ojo laipsnio ordinu. Po mirties 1995 m. suteiktas Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinas.

757. 2007 09 19

**Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos
prezidentas ir jo vadovybė“
V. Gužas – Kardas (1919-1949).**

A - 90 vnt.

758. 2007 09 20

**Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos
prezidentas ir jo vadovybė“
J. Šibaila – Merainis (1905-1953).**

A - 100 vnt.

759. 2007 09 20

Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos prezidentas ir jo vadovybė“

B. Liesis – Naktis (1922-1949).

A - 100 vnt.

Pirūpių, Kapočiai, Kaniūkai. Tai vis kaimai, kurie atsisakė naudoti diversantų būriams tiekti maistą. Genrikio Zimano smogikai pasaloje nušovė kelis vokiečių kareivius ir še sudegino Pindūpius. Beveik nieko nežinome apie Kapočius ir Kaniūkus, o tai kaimai, kur ir be vokiečių pagalbos buvo išbūdyti visi gyventojai, o namai sudeginti. Laikas įvardinti Kaniūkų miestą "žagatovinių" žmogudžių - tai: Israelis Velikas, Zelmanas Volotris, Jakovas Premeris, Šmėla Kaplinskis, Chaimas Lazarus, Isakas Kovalickis, Shlomas Brandas, Michailas Trudinas, Dovidas Teperas, Janikalis Ratneris, Peisachas Volbas, Leiseras Zodikovas, Leibas Zajcas, Genrikas Zimanas, Abba Koveris, Michailas Rubinsonas, Chaimas Jėlinas, Dima Galpernas. Gal jų buvo ir daugiau, bet istorija nespejo visų suregistruoti. Šie, matyt, buvo žaunčiausi.

761. 2007 10 17

Birželio 14 - lietuvių tautos genocido diena. Kaniūkų kaimas 1944 sausio 29 d. Kada ten pastatysim genocido aukoms paminklą?

A - 100 vnt.

760. 2007 09 20

Iš serijos „Penktasis laisvosios Lietuvos prezidentas ir jo vadovybė“

L. Grigonis – Užpalis (1906-1950).

A - 100 vnt.

Dainų autorius ir atlikėjas, aktorius, TV laidų vedėjas. Įvairių grupių ir dainos teatro įkūrėjas. Koncertavo JAV, Kanadoje, Australijoje, Prancūzijoje ir kitur.

762. 2007 10 20

Vytautas Kernagis.

A - 100 vnt.

763. 2007 12 05

100 metų lietuviškai plokštelei.

A. Kačanauskas (1882-1959).

A - 210 vnt.

764. 2007 12 06

**Ben Saliamonas Zelmanas Eljas,
Vilniaus Gaonas (1720-1793).**

A - 110 vnt.

„Stribų sribas“ Vytautas Petkevičius – buvęs Vidurės reikalų ministras, mėtenantis ir sribų vadis. Karina girias, jė am, ko užpykdo, šaukdam, kad „sribas“, savo laiku gėlavas ir šaukdamas j namų sienas. Vėliau šis komjūnimo aktyvistas persikvalifikavo į vaikų knygėlių raišmę. Per stipimimą, netapęs Sąjūdžio lyderiu, labai įsibėidė, jis čia galeitų pasidalinti savo patyrimu su dar viena Sąjūdžio „kuneja“, ponečka A. Aukštikalniene. Aišku, šių dviesios ligonių, ir gan gabių, mums visiems tikrai gaila. Uždujautė ribiems, ypač drg. Vytautui!

765. 2007 12 07

„Stribų sribas“ Vytautas Petkevičius.

A - 110 vnt.

Adolfas RAULINAITIS

1903 03 09 - 1987 09 06

Architektūros istorikas, germanistas, poiglotas (13 kalbų).

Studijavo Grenoblyje, Berlyne, Rygoje.

Raišytojas, visuomenės veikėjas, bibliofilas. Lietuvių

aktyvistų fronto (LAF) šiaulių skyriaus pirmininkas.

Vorkutos gulago kalinys (1944-1953 m.)

766. 2008 01 30

Adolfas Raulinaitis (1903-1987).

A - 120 vnt.

767. 2008 02 04

Karaliaus Mindaugo naujojo amžiaus klubas „LIONS INTERNATIONAL“

A - 120 vnt.

Algimantas Švažas

1933 09 14 - 2003 09 26

Grafikas, scenografas, visuomenės veikėjas. Pasaulio žemaičių dailės parodų organizatorius.

768. 2008 04 10

Algimantas Švažas (1933-2008).

A - 120 vnt.

Stasys TOMONIS

1915 12 01 - 1992 01 08

Kultūros veikėjas, teisininkas, vertėjas, vienas ryškiausių Lietuvos bibliografijos žinovų.

769. 2008 04 11

Stasys Tomonis (1915-1992).

A - 150 vnt.

Derlingiausios mūsų žemės masyviai patykiniais stuldiria Anglijos, Anglijos, Danijos, Švedijos, Lenkijos ir Rusijos kariuomenės. Ko gero, gal greičiau bojarinai Kazimira Prunskienė - Užsakovai teks organizuoti visai kitą ministeriją - žemės ūkio išporcelianavimo centrą.

770. 2008 04 15

Bojarina Kazimira Prunskienė - žemės ūkio plotų pardavinėtoja.

A - 60 vnt.

Chadži Seraja Chan Šapšalas

1873 05 08 - 1961 11 18

Karaimų dvasininkas, istorikas, filologijos mokslų daktaras. Studijavo Peterburge, dirbo Tebrize (Iranas), Stambule, Bursoje (Turkija). Nuo 1928 m. gyveno Vilniuje. Karaimų istorinio ir etnografinio muziejaus įkūrėjas.

Antanas Rimantas Šakalys

1938 10 01

Grafikas. Visuomeninės opozicinės tautietų organizacijos "Filop" įkūrėjas. Lietuvos Laivies Kovotojų Sąjungos narys.

771. 2008 04 15

Chadži Seraja Chan Šapšalas (1873-1961).

A - 120 vnt.

772. 2008 04 17

Antanas Rimantas Šakalys.

Parodinis vokas.

A - 150 vnt.

Lietuviai jau 400 metų kariauja prieš Lenkijos norą dominuoti Lietuvos valstybėje. Ir dabar, kai mūsų valdžia Lenkiją pavadina „strateginiu partneriu“, pasidaro neįtakingi, žvelgiant į tai, kokią ji vysto politiką Vilniaus krašte. Prezidentas ir Prancūziją kartais pavadina „strateginiais partneriais“ pamiršdamas, kad tik jie palaikė lenkus 1920 m. kariaujant dėl Vilniaus, 1923 m. vos Lenkijai neatidavė Klaipėdos krašto, o 1990 m. Prancūzijos prezidentas F. Miteranas maldavo V. Landsbergį neskelbti nepriklausomybės ir netrukdyti M. Gorbachiovui „daryti“ perestroiką.

773. 2008 07 02

Lenkija ir Prancūzija - ne strateginės partnerės.

A - 90 vnt.

Violeta SKABEIKIENĖ

1957 01 28

grafiko, dizainerė, atkurtos antspauds Lietuvos respublikos pirmojo pato ženklų „Angelas“ autorė.

774. 2008 07 04

Violeta Skabeikienė.

A - 100 vnt.

B - 90 vnt. (portretas t. rudas)

Bronius Bružas

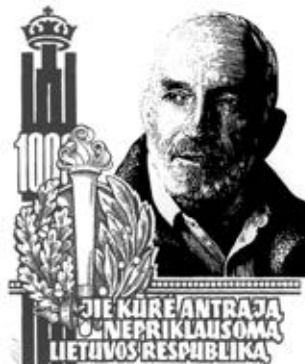
1941 03 25

Dailininkas vitražistas. Sukūrė apie 60 vitražų ciklų interjerams Lietuvoje bei užsienyje: Čikagoje, Bostone, Helsinkyje, Maskvoje ir kitur.

775. 2008 07 08

Bronius Bružas.

A - 120 vnt.

Algirdas PATACKAS

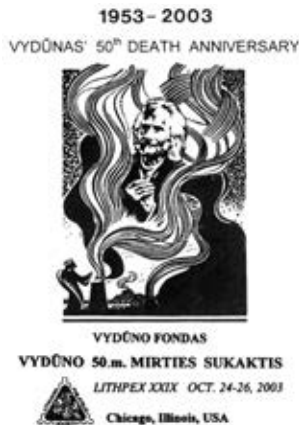
1943 09 28. Inžinierius, pagrindžio spaudos darbuotojas, visuomenės ir politikos veikėjas. Lietuvos Sąjūdžio narys. Kovo 11-osios Akto signataras, Garbės sąvamonis.

776. 2008 07 10

Iš serijos „Jie kūrė antrąją Nepriklausomos Lietuvos respubliką“

Algirdas Patackas.

A - 120 vnt.

85. 2003 10 24

Vyduono 50 m. mirties sukaktis.

Išleido JAV lietuvių filatelistų draugija „Lietuva“ (Čikaga).

A - 300 vnt. (iškilioji spauda)

86. 2004 02 06

Lietuvos Vietinei rinktinei - 60

(1944 02 12-2004).

Vietinės Rinktinės klubo užsakymas.

A - 1000 vnt.

87. 2004 03 06

Žalgirio mūšio sukaktis (1410-2010), 10Lt.

Žalgirio mūšio fondo užsakymas.

A - 70 vnt.

88. 2004 03 30

Architektas Algimantas Umbrasas

(1929 04 03).

Algimanto Umbraso šeimos užsakymas.

A - 160 vnt.

89. 2004 09 20

**Žemaičių bajoras Albinas Batavičius.
Albino Batavičiaus užsakymas.**

A - 160 vnt.

91. 2005 01 17

**Kunigas Jonas Reitelaitis
(1884 11 23-1966 12 11).**

A - 140 vnt.

90. 2004 11 02

**Gražutė Šlapelytė – Sirutienė (1909 11 29).
Voko komplekte viengubas atvirukas su
G. Šlapelytės – Sirutienės portretu.
Šlapelių muziejaus užsakymas.**

A - 160 vnt.

92. 2005 01 20

**Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos leidinio
„Varpas“ 10 metų sukaktis (1995-2005).
Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungos užsakymas.**

A - 30 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

93. 2005 02 05

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos leidinio „Varpas“ redaktoriai ir dizaineriai 1995-2005 metais. Voko komplekte dvigubas atvirukas su redakcijos narių portretais: V. Gurskio, E. Buroko, A. Kratulio, A. Buroko, A. Zolubo, G. Ruzgio ir A. Šakalio.

A - 140 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

Algirdas PILVELIS

„LIETUVOS AIDO“ vyr. redaktorius ir leidėjas

95. 2005 07 28

Algirdas Pilvelis.

„Lietuvos Aido“ vyr. redaktorius ir leidėjas. Algirdo Pilvelio užsakymas.

A - 100 vnt.

Algirdas PILVELIS

Verslininkas, fotografas, žurnalistas, politikas, „LIETUVOS AIDO“ redaktorius ir leidėjas.

94. 2005 06 09

Algirdas Pilvelis.

Verslininkas, fotografas, žurnalistas, politikas, „Lietuvos Aido“ redaktorius ir leidėjas.

Algirdo Pilvelio užsakymas.

A - 110 vnt.

96. 2005 12 16

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga. Voko komplekte yra dvigubas atvirukas su LLKS emblema.

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos užsakymas.

A - 130 vnt.

97. 2007 02 17

Tauragė 1507 03 21.**Albino Batavičiaus užsakymas.**

A - 210 vnt.

LIETUVOS KARININKŲ RAMOVĖ
Reprezentaciniai rūmai

KAUNAS 1937 04 23

98. 2007 04 15

Lietuvos Karininkų ramovė.**Reprezentaciniai rūmai Kaune, 1937 04 23.****Kauno Karininkų ramovės užsakymas.**

A - 500 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

LIETUVOS KARININKŲ RAMOVĖ
Reprezentaciniai rūmai

KAUNAS 1937 04 23

99. 2007 04 15

Lietuvos Karininkų ramovė reprezentaciniai rūmai Kaune, 1937 04 23 (B. Pundziaus skulptūrų kompozicija).**Kauno Karininkų ramovės užsakymas.**

A - 500 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

KGB KANKINTOS IR KALINTOS KOVOTOJOS
 UŽ LIETUVOS LAISVĘ **ONOS PUSKUNIGIENĖS**
 (1912 - 1976) ATMINIMUI
 DĖKINGI DUKTĖ ZOFIJA VERONIKA,
 SŪNUS LEONAS IR SŪNUS BENEDIKTAS.

100. 2007 12 23

KGB kankintos ir kalintos kovotojos už Lietuvos laisvę O. Puskunigienės (1912-1976) atminimui.**Algimanto Bakano užsakymas.**

A - 200 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

Socialinių mokslų kolegijos leidykla Klaipėdoje 2008 m. i ketvirtį išleis J. Albrecht trilogiją, skirtą Prūsijos kultūriniam paveldui išsaugoti. Tai trys leidiniai - „Prūsijos mitžiniai“, „Kaimynų dainos“, „Lietuvių ir lenkų kalbų germanizmai“. „Prūsijos mitžiniai“ bus išleisti lietuvių, lenkų, rusų ir anglų kalbomis.

101. 2008 01 15

J. Albrecht trijų knygų apie Prūsiją reklaminis pristatymas.

J. Albrecht užsakymas.

A - 100 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

DAILININKO ANTANO R.ŠAKALIO ESTAMPŲ PARODA

MARIJAMPOLĖ
2008

102. 2008 02 12

Dailininko A. R. Šakalio estampų paroda. Marijampolė, 2008.

A. R. Šakalio užsakymas pas p. J. Jarmalavičių.

A - 100 vnt. (atspausdinta rašaliniu spausdintuvu)

Skaitmenys rodo - voko (V), užsakytinio voko (UV), atviruko (A), užsakytinio atviruko (UA), suvenyrinio lapo (SL) numerį. Raidė „k“ reiškia voko atviruką.

1 katalogas: V 1-315, UV 1-49, A 1-23, UA 1-3, SL 1-19

2 katalogas: V 316-598, UV 50-84, A 24-26, UA 4, SL 20-22

3 katalogas: V 599-776, UV 85-94

A

Adamkus V., 01, 304

Albrechtas J., UV 101

Algirdas, 27, 526, 617

Alytus, 151

Ambrazevičius - Brazaitis, 475, 609

Andriolis M., 207, 269, 314, 707, SL 11

Aradas V., 730

Arafatas J., 522

Armija Krajova, 114, 148, 156

Armonaitis - Triupas J., 498, UV 75

Asanavičiūtė L., 215, 430

Ateininkai, UV 63

Atviras Lietuvos fondas, 699

B

Badenas - Povelis, 318, 573, A 24

Baisanguras Benojetis (iš Benojaus), 402, UV 62

Baltrušaitis J., 341

Balutis K., 513

Baltijos kelias, 650

Baranauskas A., 397, 661

Basajevs Š., 706

Bartkus - Žadgaila P., 752

Basanavičius J., 83, 248, 262, 338, 410, 465, 466, SL 19

Baužytė N. A., 637, 728

Batavičius A., UV 73, UV 89

Bernardinų bažnyčia, 191

Bičkauskas E., 258

Bigelytė G., 743

Birmontienė T., 746

Birutė, 313, 431

Biržai, 204

Biržiška M., 520

Birželio 14-oji, 33, 308, 489, 649, 479, 718, 761

Bojanus L., 55

Boriszevičius V., 736

Boruta J., 163

Bostonas (JAV), 612

Brazauskas A., 153, 237, 740

Brazdžionis B., 219, 221, 349, 712, UV 45 k

Bražėnas V., 580, 713

Bružas B., 775

Bulvičius V., 473

Bumblauskas A., 695

Burokas A., 687

Bušas Dž., 576

Č

Čarneckis V. V., 623

Čečėnija (Ičkerija), 162, 178, 184, 250, 267, 268, 271, 274, 275, 404, 497, 556, UV 40, UV 41, UV 44

Čerbulėnas K., 561

Čerskis J., 660

Čibiras L., UV 77

Čiurlionis M. K., 192, 193, 246, 364, 435, 436, 485, UV 71, SL 14

D

Damušis A., 460, UV 60

Dambrava V., 562, 563

Darius S. ir Girėnas S., 5, 6, 18, 19, 20, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 112, 281, 297, 398, 536, 572, 708, A 1, A 9, A 10, A 11, A 20, SL 6, SL 17

Daukantas S., 96, 259, 340

Daukša M., 1 k, 4 k, 169, 350, 351, SL 21

Debeikiai, 278, 447, A 25

Dabkevičius J., 421, A 20

Dabužinskis M., 170, 171, 172, 220

Domeika J., 545, 685

Donelaitis K., 361, 483, 693

Drėma V., 179, 180, 399

Dubingiai, 401

Dudajevs Dž., 184, 268, 622

E

Eichvaldas E., 54

Elijas Z. (Gaonas), 764

Erenburgas J., 178

Eretas - Jakaitis J., 437

Europos centras, 68, 69, 70, 585, UV 29

F

Fiorsteris J., 52, 653

Frankas J., 53

G

Gaižiūnas V., *UA* 3
 Galaunė P., 689
 Garšva K., 734
 Gaučas J., 495
 Gediminas, 25, 60, 61, 62, 71, 207, 220, 253, 280, 290, 336, 571, 621, 628, *UV* 43
 Gedimino bokštas, 608
 Gerulaitis V., 683
 Giedraitis J. S., 200
 Gimbutienė M., 391, 433, 493, 684
 Gylis P., 113
 Gorbačiovas M., 47, 190
 Graužinis K., *UV* 53
 Grigas R., 723
 Grybinas - Faustas A., 751
 Grigonis - Užpalis L., 760
 Grinius K., 233
 Griškevičius A., 57, 418
 Gudaitis A., 646
 Gustaitis A., 287, *A20*, *SL* 18
 Gusevas M., 414, 586
 Gužas - Kardas V., 749

H

Havelas V., 230
 Hirosima, 668

I

Inturkė, *UV* 84
 Islandija, 48, 456, 469
 Ivanauskaitė J., 747
 Ivanauskas T., 565

J

Jablonskis J., 367, 377
 Jasinskis J., 137
 JAV, 514, 550, 560
 Jogaila, 44
 Jonas Paulius II, 115, *A* 14, *SL* 7, *SL* 8
 Jundzilas S., 59
 Jungtinių Tautų Organizacija, 499, *SL* 2
 Juozapavičius A., 151, 354
 Jurgutis Vl., 518
 Jurskis A., 696, *UV* 76
 Juršėnas Č., 105

K

Kairys J., 481
 Kalanta R., 139, 161, 182, 371, 538, 725
 Karlas XVI Gustavas, 88
 Karpavičius G., 729, *UV* 79
 Karpovas A., 9
 Karsavinas L., 217
 Karvelis B., 554
 Kasparovas G., 7, 9
 Katedra (Vilnius), 37 k, 146, *SL* 16
 Katilius R., 490
 Katkus D., 690
 Katkus (Chodkevičius), 378, 484
 Kaunas, 158, 325, 356, 446, 590, 692
 Kazimiero Bažnyčia, 634
 Kensgaila V., 607
 Kentra A., 720
 Kerbedis S., 682
 Kernavė, 325
 Kęstutis, 26, 288, 337, 420, 620
 Kėdainiai, 88
 Kiškis A., *UV* 67
 Kitkauskas N., 700
 Klaipėda, 301, 454, 540, 541, 568, 569, *UV* 56
 Kolumbas K., 72, 74, 75, 76, *A* 7, *SL* 3
 Kosciuszka T., 137, 655, *A* 17
 Kovo 11-oji, 49, 93, 225, 409, 412, 424, 664, 665, *A* 6, *UV* 70
 Kraujelis A., 415
 Kražiai, 117, *A* 15
 Kronkaitis A., 537, 716
 Krupavičius M., 503
 Kubilius J., 482
 Kudirka V., 12, 13, 16 k, 41, 130, 195, 363, *UV* 50
 Kulvietis A., 1 k, 2 k, 40 k, 110, 238, 241, 251, 686, *A* 18, *SL* 15
 Kunčinas J., 575
 Kuršis K., 76, 657

L

Laisvės diena, 606
 Laisvės statula, 29, 30, 41, 49, 63 k, 356, *A* 6, *A* 16
 LAKS, 38
 Landsbergis G., 572
 Landsbergis V., 42, 77, 93, 108, 166, 211, 225, 236, 249, 295, 296, 306, 379, 411, 491, 552, 714, *SL* 19
 Lasavickas S., 663
 Lelevelis J., 51, 479, 705
 Lembertas P., 272, *A* 23

Leninas V., 445
 „Lietuvos“ draugija, 16
 Lietuvai 1000, 666, 669, 670
 Lietuvos genocidas, 610
 LDDP, 80, 105, 124, 145, 153, 180, 190, 316
 Lenkijos kariuomenė, 438, 439
 Liesis - Naktis B., 759
 Lietuvos kariuomenė, 602
 Lietuvos karo aviacija, 359
 Lietuvos kariuomenės kūrėjus savanorių
 sąjunga, 667
 Lietuvių aktyvistų frontas (LAF), 453, 460, 461,
 462, 463, 467, 471, 473
 Lietuvos katalikų bažnyčios kronika, 163, 265,
 528, 530
 Lietuvos karalystė, 603
 Lietuvos Statutas, 23
 Lietuvos statistika, UV 59
 LIFE, 90, 95
 Lileikis A., 546
 Liublino unija, 677
 Litas, 83, 262
 LK (TS), 255, 296
 LLKS, 357
 Lozoraitis S., 92, 218, 342, 368, 591, 715
 LPKTS, 331
 LSDP, 381, UV 21
 Lubinas P., 403, 654
 Lubijus B., 394
 Lukoševičius J., 416
 Lukša J., 222, 496

M

Maceina A., 299
 Maironis, 129, 353
 Malinauskas V., 386
 Manerheimas G., 395
 Marcinkus R., 658
 Margiris, 577, 702
 Masalskis J., 143, 327
 Maschadovas A., 680
 Mateika J., 625, 626, 629
 Matulis J., 365
 Mažvydas M., 40, 109, 110, 111, 238, 239, 240,
 241, 251, 370, 686, A 22, SL 15
 Medininkai, 64, 168, 244, 459
 Mekas J., 226, 492, 681
 Menčinskas M., 704
 Mickevičius A., 34, 310, 311, 314, 362, 480, SL 20
 Mikėnas J., 477

Milašius O., 516
 Milkevičiūtė J., UV 43
 Milošas Č., UV 26
 Mindaugas, 24, 107, 243, 270, 291, 339, 598, 619,
 A 12, A 13, SL 5
 Miškinis A., 223, 662
 Mironas Vl., 510
 Muravjovas, 406, 581

N

NATO, 369
 Neris S., 643
 „Neo Lithuania“, 472
 Niurnbergas, 2, 320
 Norilskas, A 4
 Normantas P., 328, 329

O

Olimpiados, 17, 84, 315, 450, SL 3
 Oršos mūšis, 647
 Orvydas V., 557
 Ozolas R., 199

P

Pajaujis J., 467
 Pakruojis, 70
 Paksas R., 639
 Pašto sąjunga, 388
 Pašto ženklai, 45, 87, 122, 125, 151, 284, 300, 444
 Patackas A., 776
 Paulauskas A., 298, 470
 Pavilionis R., 584
 Perloja, 120
 Petkevičius V., 127, 765
 Petrauskas K., 181, 396
 Petrusėvičius A., 155, 711
 Pietaris V., 427
 Piliponis J., 745
 Pilsudskis J., 405, 640
 Pilvelis A., 749, UV 95
 Pirčiupis, 382
 Plechavičius P., 131, 132, 348, 519
 Pliaterytė E., 286, 345, 428, 474
 Pociūnas V., 739
 Poška A., 578
 Poška D., 733
 Prapuolenis L., 461
 Protasevičius V., 173

Prunskienė K., 245, 744, 770
 Prūsija, 582
 Pundzius B., 708
 Punia, 147
 Puskunigienė O., *UV 100*
 Putvinskis - Putvys V., 305

R

Radvilaitė B., 227, 375, 429, *SL 13*
 Radvilos, 227, 228
 Ramanauskas - Vanagas A., 216, 753, 754
 Rapolionis S., 1 k, 40 k, 109, 240, 251, *SL 15*
 Raulinaitis A., 766
 Riauba S., 652
 Ribentropo - Molotovo paktas, 36, 146, 392
 Rimša P., 710
 Reitelaitis J., *UV 91*
 Reiganas R. V., 674, 726
 Rėza G., 698
 Roizijus P., 3 k 4 k, 23 k, 50
 Roterdamietis E., 1 k
 Rusija, 413, 567
 Rustemas J., 508
 Ruzgys G., *UV 61*

S

Sabonis A., 487, 644
 Sadūnaitė N., 214, 432, 727
 Sedzevičius J., *UV 80*
 Sąjūdis, 22, 303, 306, 307, 309, 589
 Sakalauskas M., 616
 Sakurų parkas, *UV 78*
 Sarbievijus M. K., 167
 Saudargas A., 108
 Saulės mūšis, 731
 Sausio 13-oji, 47, 164, 210, 211, 215
 Savanoriai, 186
 Seda, *UV 58*
 Seimas, 422, *UV 65*, *UV 69*
 Simonavičius K., 1, 2 k, 58, 134, 135, 400, 417, 419, 486, *UV 1*, *A 21*, *SL 9*
 Skautų sąjunga, 317, 318, 319, 347, *A 24*
 Sklėrius L., 717
 Skorina P., 524
 Smakauskas V., 264
 Smetona A., 125, 152, 231, 234, 343, 355, 573
 Smyslovas V., 7
 Smuglevičius P., 143, 200, 201
 Snieckus A., 308, 579

Santara - Šviesa, 385
 Sruoga B., 220, 224
 Stalinas J., 640
 Starevičius V., 544
 Starkus A., *UV 81*
 Statutas, 23
 Staugaitis J., 509
 Strijkovskis M., 256, 525
 Stulginskis A., 125, 232, 344, 555
 Stuoka - Gucevičius L., 137
 Sugihara Č., 505, 635
 Sukilėlių sąjunga, *UV 39*
 „Sutaras“, *UV 68*
 Svarinskas A., 504, 721
 Svėdasai, 570

Š

Šabaniauskas A., 605
 Šachmatai, 7, 9, 10
 Šakalys A. R., 559, 772, *UV 54*, *UV 102*
 Šalkauskas G., 703
 Šapšalas S., 771
 Šapoka A., 701
 Šarkis - Žukauskas J., 659
 Šiauliai, 186, 305
 Šepka L., 755
 Šernas T., 168
 Širvintai, 678
 Šibaila - Merainis J., 758
 Škirpa K., 453, 462, 645
 Šlapelienė M., Šlapelis J., 212, 380, 383, 476, 478, 697, *UV 74*, *A 19*
 Šlapelytė - Sirutienė G., *UV 90 k*
 Šliogeris A., 302
 Šmočiukas - Petrauskas P., 743
 Šteinys Z., 547
 Švažas A., 768
 Šv. Kristijonas, 37, 39, 61 k, 144, *UA 1*
 Šv. Mykolo bažnyčia, 189
 Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, *SL 7*
 Šv. Kazimieras, 326, 533, 566, *UV 52*
 Šv. Šeimyna, 458, *A 26*

T

Tamkevičius S., 163, 615, 724
 Tauragė, *UV 36*, *UV 42*, *UV 97*, *UA 2*
 Tautiniai drabužiai, 89
 Tatarė A., 671
 Terleckas A., 515

Tilžė, 593
 Tyla A., 732
 Tiškevičius E., 346
 Tomonis M., 213
 Tomonis S., 769
 Totoriai, 183
 Traidenis, 542, 614
 Trakai, 62, 203, 206, 325, 596, 597, 599, 600, UV 7, SL 12
 Trispalvė, 408, 608
 Trys Kryžiai, 33, 455
 Truikys L., 312, 390

U

Umbrasas A., UV 88
 Užupio respublika, 423, 506

V

Vabalas V., UV 72
 Valančius M., 352, 464, 512
 Valdovų rūmai, 583
 Vaižgantas T., 389
 Variakojis J., 330, 535
 Varnas A., 333
 „Varpas“, UV 92, UV 93
 Vasario 16-oji, 29, 30, 41, 93, 125, UV 55, UA 4, SL 19
 Vasiliauskas K., 531
 Vėbra J., 463, 494
 Vėbra T., UV 83
 Vietinė Rinktinė, UV 86
 Vileišis J., 517
 Vydūnas, 14, 15, 94, 335, 553, UV 85
 Vilniaus aukštesnioji mokykla, 40
 Vilniaus universitetas, 2, 3, 4, 31, 32, 35, 50, 56, 59 k, 118, 119, 134, 135, 167, 173, 217, 257, 264, 302, UV 1, UV 8, UV 20, UV 26 k, UV 28, SL 9
 Vilnius, 22, 37, 50 k, 57 k, 58 k, 61 k, 144, 146, 148, 159, 187, 189, 191, 194, 202, 205, 263, 279, 308, 325, 594, 595, UV 2 k, UV 6, UV 11, UV 27 k, UV 33 k, SL 11, SL 16
 Vilsonas T. V., 293, 601
 Virbalis, 196
 Vymeris A., UV 73
 Vytautas Didysis, 28, 44, 65, 79, 81, 85, 120, 279, 289, 334, 488, 618, 630, A 8, SL 4
 Vytauto Didžiojo universitetas, 65
 Vytenis, 539, 613
 Vytis, 23, 31, 32, 33, 35, 37, 46, 51, 52, 53 k, 54 k, 55 k, 56 k, 59 k, 67, 91, 119, 208, 231, 232, 233, 234,

235, 236, 237, 242, 243, 252, 282, 285, 288, 301, 407, A 3, A 5, A 11, A 12, A 14, A 15, A 16, SL 1, SL 6, SL 9
 Vitkauskas V., 229
 Vorkuta, UV 66
 Voverienė O., 733

Z

Zarasai, UV 64
 Zikaras J., 501, 709
 Zinkevičius Z., 627, 722
 Zolubas A., 687
 Zurofas E., 372

Ž

Žagunis G., 468
 Žaidynės, 63, 187, SL 10
 „Žalgirio“ komanda, 8, A 2
 Žalgirio mūšis, 8 k, 43, 44, 79 k, 81 k, 82, 85, 279, 630, SL 4
 Želigovskis L., 114, 148, 156
 Žemaitis- Vytautas J., 235, 357, 358, 376, 642, 750
 Žemaitija, 21
 Žižmaras P., 426, 656
 Žydai, 116, 308, 372, 425, 547, 558, 604, 692, 730, 764
 Žilinskas M., 636
 Žygimantas Augustas, 173, 374
 Žiliberas J., 56
 Žižka J., 44

